

66. évf., 2012. V. 10., ára 50 dinár

18

Jó Pajtás

Barátság

A moholi Telecski Igor hetedikes tanuló hat nap alatt leírt, átírt 1000 haikut és kvakát, ezek három-négy soros japán versek.

Az Ezer vers egy nap alatt rendezvényt 2000-ben jelentette és hirdette meg Bada István és Bada Johanna, a Fehér Ferenc Könyvtárát Kör verskedvelő tagjai számára.

Tömegesen 2002-ben jelentkeztek a délvidéki, főleg kisebb iskolák: Kispiac, Orom, Maradák, Szentmihály, Zentagunaras, Kupuszina, Doroszló.

Első lett a kishegyesi Ady Endre iskola, hat kötetbe kötötték be a tanulók átírt verseit. Egy évvel később a szabadkai Széchenyi István iskola akkori igazgatója, dr. Kocsis Mihály írta alá a 4795 vers címét tartalmazó kimutatást, akkor ők kapták a Kárpát-medencei verseny nagyszerűségét és az ezer ajándékkönyvet a budapesti Pro Hungaris Kulturális Alapítványtól. A tanulók egyedül is benevezhettek a versenyre.

– Topolyán, a 41. MIRK-en kaptam meg az 578 átírt versért az aranyérmet és a könyv-ajándékokat – mondta Igor. – Ott tudtam meg, hogy a topolyai Nikola Tesla iskola igazgatója visszaadta a felhívást, hogy az iskola hatszáz tanulója nem akarja, vagy nem tudja elképzelni, hogy hogyan lehet 1000 japán verset átírni. (A 400 szerb tanulóknak biztosították a topolyai könyvtárból a szerb fordításokat.)

Akkor eszembe ötlött, milyen szép gesztus lenne, hogy a leírt 1000 japán verssel kifejez-nénk együttérzésünket a japán gyerekekkel az atomerőmű tragédiája és a szökőár miatt – mesélte.

– Egy hetembe került, hogy a szellőfuvallat kedves, könnyű, de egyszerűségükben az élet minden örömét és tragédiáját is tartalmazó 3-4 soros verseket három vastkos füzetbe má-

VILÁGSZENZÁCIÓ!

Ezer japán + 2002 magyar vers!

Badabácsi és Igor

soljam. Bada István gratulált, és azt mondta, hogy sportnyelven most 600:NULLRA legyőztem a Nikola Teslásokat.

Most sorra veszem Petőfi Sándor, József Attila, Ady Endre száz-száz versét. Utána meg-

kérem a vajdasági költőket, hogy küldjék el egy-egy verseskötetüket, szeretném, ha vajdasági versek is szerepelnének a 25 füzetnyi, 25 kötetes versválogatásomban.

A versmásolás, olvasás és egyben tanulás is, nekem most ez a hobbim, s köszönöm a jó ötletet Pista bácsinak.

Különben autóbuszsofőr szeretnék lenni – nyilatkozta Igor.

Igor sikeréhez, kitartásához kellett egy kis odafigyelés is, édesanyja, Telecski Elvira szeretettel buzdította.

Bácskossuthfalván már 3002 verset tartalmazó 12 vastkos füzettel igazolta a világszenzációnak számító Anonymusi tettet. De most már megérdemli, hogy világgá kürtöljük a nevét.

Igor átvette a bőrvondnyi ajándékkönyvet, és októberben 3 napot tölthet Budapesten.

Az 1000 vers egy nap alatt olvasási és művelődési verseny folytatódik, az egyének és az iskolák számára is. 2012. december 11-én lesz a díjátadás: 100-100 darab ajándékkönyv a versenyzőknek, iskoláknak.

Jelentkezni akár azonnal is lehet:

Bada István és Johanna
1173 Budapest, Pesti út 71.
vagy a következő e-mail címre:
pebokft@gmail.com

Beharangozó

A Jó Pajtás mindenkor legnépszerűbb melléklete: a **VAJDASÁG TÉRKÉPE a szerb és magyar helységnevekkel** eddig négy kiadást ért meg, természetesen mindegyik egy kicsit más milyent volt, tartalmazott valami újat, no meg az esetleges hibák javítását. Hamarosan megjelenik a térkép ötödik kiadása: mellékletként lesz benne a szüenidőt megelőző, 23-24-es Jó Pajtásban. Rendeljétek meg iskolai terjesztőknél ezt a rendhagyó dupla Jó Pajtást, és azoknak is szóljatok, hogy most rendeljék meg, akik nem vásárolják rendszeresen a Jó Pajtást. Nem bánjátok meg, ezt biztos állíthatjuk, hiszen még most is hetente legalább egy-két ember érdeklődik szerkesztőségünkben: van-e még „abból a bizonyos” térképből? Most itt az alkalom, s eltehetitek, évek múlva is elővehetitek, ha kerestek egy „titokzatos” vajdasági helységnevet...

Rendeljétek meg, és lessétek a szüenidő előtti dupla Jó Pajtást!

Pályázat meseíróknak

A Jó Pajtás szerkesztőségének felhívása

A Jó Pajtás gyermeklap (a Magyar Szó Lapkiadó Kft. részeként) mesepályázatot hirdet magyar nyelven alkotó felnőtt íróknak.

5–12 éves gyermekeknek szóló meséket várunk szabadon választott témában. A pályázat célja, hogy magas színvonalú alkotásra ösztönözzük a gyerekek számára (is) alkotó írókat, ezek műveit közölhessük, alkalmasint könyvként kiadhatassuk.

A pályázat jelíge.

Egy szerző több mesével is pályázhat, mindegyiket azonos jelíggel kell aláírni (egy szerző csak egy díjat kaphat). Külön lezárt borítékban kell a jelíge megfejtését a meséket tartalmazó nagyobb borítékba tenni, ezt nem adjuk át a zsűrinek, és csak az elbírálás végeztével bontjuk föl.

A pályázaton Szerbiában élő, valamint határon túli szerzők is részt vehetnek korábban nem publikált meséikkel, a résztvevők alsó korhatára 18 év.

A mesék témája szabad, terjedelmük: minimum 2000, maximum 5000 karakter.

A pályázathoz nem kell illusztrációt mellékelni.

A pályázatra való benevezéssel a szerző kijelenti, hogy a beküldött mese a saját alkotása.

A pályázatra beérkező meséket a Jó Pajtás szerkesztősége által kinevezett, szakemberekből összeállított bizottság bírálja el.

A pályázatra érkező mesék közül a legjobbakat az alábbi pénzüsszegekkel díjazuk:

- 1. díj: 50 000 dinár
- 2. díj: 25 000 dinár
- 3. díj: 10 000 dinár.

A pályamunkákat postán a következő címre várjuk:

Jó Pajtás szerkesztősége
MESEPALYAZAT
21000 NOVI SAD
Vojvode Mišića 1.

Határidő: 2012. június 15. (a beérkezés dátuma).

Eredményhirdetés: 2012. június 30.

A nem díjazott meséket – amennyiben a szerkesztőség jónak találja – (tiszteletdíj ellenében) megjelentetheti a Jó Pajtásban, illetve a Mézeskalácsban.

Úgy öltözz, hogy jól érezd magad

Ki ne szeretne a legdivatosabb cuccokban járni? Szépnek lenni, kicsinosítani magát, tetszeni valakinek... most, amikor itt a jó idő, levethetitek az unott kabátot, s előkerülnek a miniszoknyák, a csípőig érő nadrágok meg a rövid blúzok, melyek nem takarhatják el a köldököt... ez most a módi! Persze ehhez már barna bőr is illik. Sajnos eddig nemigen lehetett napozni, de sebj, erre jó a szolárium! No de mindezt ti jobban tudjátok.

Az óbecsei Petőfi Sándor iskola tanulói szeretnek divatosan öltözködni. Elmondják, mi erről a véleményük, ők hogyan öltözködnének, és mit szólnak mindehhez az anyukák, esetleg a nagymamák...

A beszélgetőtársaim Kuszli Angéla magyartanár, az ötödikes **Lengyel Anna**, **Pintér Lúcia**, a hatodikos **Rajslai Beáta**, **Takács Emőke** és **Bek Adrián** igencsak kicsipentették magukat.

Ujjnélküli kesztyű! (Kár, hogy nem látható a képen.) Mint az énekeseknek. Micsoda összhang! Lila kesztyű, lila blúz, lila kockás felső blúz, lila cipő. Ez Emőke öltözete.

– Igen – mondja Emőke –, a színésznőkn, énekeseken szoktam látni a televízióban ilyen kesztyűt. Nincs semmi funkciója, mivel nincs hideg, csak nekem éppen tetszik. Őrán nem szoktam föl húzni, mert nem is tudnék így írni. Nemigen melegít, mert nincsenek ujjai, meg egy szív alakú kivágás is van rajta, ami még szebbé teszi. Mikor a barátnőimmel megyünk a városba, fölveszem. Nagyon jól érzem magam ilyen öltözetben: a kockás ingben a derék alatti övvel... Örülök, hogy a hajam egyenes, mert most ez a divat, de néha a begöndörítem, mert így dúsabbnak látszik, meg jól tesz egy kis változatosság. Ha valamilyen ünnepségre megyek, vagy föllépek majd az iskolanapon, akkor szoknyát meg cipőt húzok. Nem

illik a szép ruhához a tornacipő. Azt üzenem a Jó Pajtás olvasóinak is, hogy olyan cuccot vegyenek föl, melyben jól érzik magukat.

Tavasszal minden divat lesz. Rövid, hosszú, lezser blúz, tarka a tarkával... Anna nem hiába vette föl ma ezt a szép blúzt, melyen ez áll: Lovely Stil, ami azt jelenti: Szép lány.

– A tavaszi színeket kedvelem – jelenti ki Anna –, minél vidámabb legyen az öltözkék. Ez a blúzom is tetszik, mert nemcsak a fölírata jó, hanem a színkombináció is. Ilyen blúzokban érzem jól magam. Ha a szavalóversenyen vagy az iskolanapon lépek fel, akkor nem divatozok, hanem fehér blúzt, sötét alsót veszek fel, meg cipőt. Különböen általában kényelmes tornacipőben járok. Ha viszont szülinapra megyek, akkor kicsinosítom magam, ilyenkor parfümöt is teszek. A lágy illatúakat kedvelem.

Lúcia ötödikes létére igen magas, helyes lány. Meg a blúza!

– Örülök, hogy magas vagyok – kezd a mesélésbe Lúcia –, és a hajammal sincs gond. Hosszú, ez most a divat. A blúzom a fényképezkedés végett vettem föl, meg hát tetszik is. Romantikus rajta a két szív s a szöveg. Azt jelenti: Örökké szerelem. Én is a vidám színeket szeretem, ez a lila is a kedvencem. A nadrágok közül a csípőig érő farmer a menő, a most divatos macskanadrág, vagy ahogyan mondják még, a helánka. Nem vagyok híve ilyenkor tavasszal a rövid blúznak, én is inkább a hosszabbakat, lezserbbeket szeretem. Szerintem mindenki a korához mérten öltözzön! Nekem is van parfümkollekció, kedvencem a Fire.

Beáta is a sportos, kockás blúzt, a farmert és a tornacipőt kedveli, ezekben érzi jól magát.

– Nekem az egyszerű blúzok tetszenek – mondja Beáta –, ilyenkor tavasszal inkább én is a hosszabbakat viselem. Van ruhám is, de

azokba nyáron csak néha öltözöm. Ha bérmlás lesz vagy a zeneiskolában lépek föl, akkor a kék vállpántos, csipkés, boleróban megyek. Szeretek csinos lenni, olyankor jól érzem magam. Egyforma ízlésünk van anyukámmal, ami nekem tetszik, az neki is. Sőt a nagymamák sem szólnak bele, mit vegyek föl. Télen, mikor a rövid kabát volt a divat, nem mondták, hogy ne vegyem föl, mert megfázok... Azt üzenem a Jó Pajtás olvasóinak, hogy ők is öltözzenek az alkalomhoz illően, meg amiben jól érzik magukat.

Adrián kedveli a hosszabb haját, de hát most ez is a divat. Ám a pólója elég vad!

– Ami a divatot illeti, mi is egyezünk anyukámmal – kapcsolódik a beszélgetésbe Adrián –, ugyanis anyukám javaslatára növesztettem meg a hajamat. Igaz, a zenetanárnő már figyelmeztetett, hogy ha a szemembe lóg, elrontom a szememet. Pedig mindenki azt mondja, aranyos vagyok ezzel a frizurámmal, a szimpátiámnak is így tetszem. Koponya van a pólómon, ez is divat. Nekem nem tetszik, ha a lányok olyan rövid blúzt hordanak, hogy kivan a köldökük. A szimpátiám is inkább a lezserbbeket, hosszabbakat kedveli. Ha randira megyünk, ő is csinos, vállpántosat vesz föl. Meg macskanadrágot. Az is tetszik. Ő is a vidám színeket kedveli, még a bicaja is piros.

– Szeretem a divatos dolgokat, de szerintem sem kell az iskolában divatozni. Egyszerű ruhákban járok, ezzel is példát szeretnék mutatni a tanítványaimnak. Tiszta, vasalt dolgokat veszek föl. Nekem hullámos hajam van, de úgy érzem, az egyéniségemhez jobban áll az egyenes haj, ezért vasalom. A lényeg az, hogy tiszta, vasalt ruhában jöjjenek a tanulóink is az iskolába. Legyen tiszta a hajuk, a kezük, a körmük... – fejezi be beszélgetésüket a tanárnő.

Koncz Erzsébet

Amikor együtt vagyunk...

...labdázunk, frizbizünk, hintázunk és mindenfélét játszunk – mondják a lányok, **Jakovcsevit Alexandra, Futó Inesz** és a húga, **Futó Lea**. Bizony, sokat vannak együtt ők hárman. Inesz és Alexandra a szabadkai Széchenyi István iskola tanulói, s az iskolában nemcsak osztálytársak, hanem padtársak is. Mivel szomszédok és barátnők is, az iskolán kívül is sok idő töltenek együtt, és akkor Lea is bekapcsolódik a játékba.

Most már a szabad levegőn is kellemes és szórakoztató órákat lehet tölteni, s a lányok fantáziája, mint ahogy minden gyereké, határtalan. Bár mint Szandra mondja, néha előfordul, hogy az elején kicsit unatkoznak, de aztán, ahogy közeledik a búcsú ideje, annál több minden jut eszükbe, mit is lehetne csinálni még. De hogy ez mi mindent takar, arról meséljenek ők maguk.

– Alexandrával már ovis korunk óta ismerjük egymást, egy csoportba jártunk, most pedig egy osztályba. Elég sokat együtt vagyunk, főleg a suliban, de sulit után és hétvégén is szoktunk találkozni, néha nálam vagyunk, néha Alexandránál – meséli Inesz. – Sok mindent szoktunk csinálni, játszunk, számítógépezünk, olvasunk, tanulunk. Az iskolában van egy csapatunk, a Rózsaszín négyes. Egyetlen egy szabályunk van, hogy a fiúkat meg kell kergetni. Ma először sikerült

megfognom Bálintot, és büszke voltam magamra. Hintázunk, labdázunk, fára mászunk, fogócskázunk, vagy a kutyákkal játszunk, visszük őket sétálni, és ha csak lehet, kint vagyunk. Lea is sokszor bekapcsolódik a játékba. Szoktunk főzőcskézni, meg tanító néniset is játszani, akkor én vagyok a tanító néni, Lea meg Alexandra pedig a diákok. A valóságban nem szeretnék tanító néni lenni. Igaz, Lea fiatalabb, és csak számolni tud valamennyit, de az ábécét még nem ismeri, ezért neki külön le kell írni a betűket, és azt lemásolja.

Ha Alexandránál jön össze a társaság, Lea akkor sem marad le semmi jóról, hiszen Inesszel együtt ő is átmegy a szomszédokba.

– Szeretek, amikor tanító néniset játszunk, szerintem Inesz jó tanító néni lenne, néha tanulok is tőle valamit. Amikor hideg van, bent vagyunk, babázunk, a plüssállatokkal játszunk, vagy mesét nézünk. Alexandránál számítógépezni is szoktunk. A kedvenc játékom a Barbie baba. Van sok Barbie babánk, de nem szoktuk őket magunkkal vinni máshová, ott azzal játszunk, ami ott van. Van Barbie-házunk is, a szülőnapomra kaptam, csak az a baj, hogy papírból készült, és könnyen szétesik. Itthon is, meg Alexandránál is szeretek játszani. Hozzám is eljönnek az én barátnőim, és akkor hintázunk, néha rajzfilmet nézünk. Mászor házat

építünk odakint, úgy, hogy deszkákkal körberakunk egy területet, majd mindent oda pakolunk, a földre pokrócot terítünk, és az az ágyunk. Amikor kevesebb a szabadidőnk, apa biciklizni tanít bennünket. A játszótérre nem szoktunk együtt menni, oda a tatával megyek – mondja Lea.

– Én szeretek otthon is, meg Ineszéknél is, mert náluk általában mást játszunk – mondja Alexandra. – Nálam például labdázunk. Egymásnak dobáljuk a labdát, és ha közben azt mondjuk, élet, akkor el kell kapni; ha azt, hogy bomba, akkor nem szabad hozzáérni. Mászor meg a lábunk alatt kell, hogy elmenjen a labda. Inesz elhozza a suliba a kártyáit, és küsszünetben kártyázunk, nagyszünetben pedig kint vagyunk. Szeretünk kint lenni. Inesznél legjobban hintázni szeretek, de zenét is hallgatunk, és akkor táncolunk is. Csak mi hárman szoktunk együtt lenni, más az osztályból nem szokott velünk játszani, de hozzám néha külön eljön az unokatestvérem. Inesznek meg Leának jó ötleteik vannak, mindig új játékokat találnak ki, nekem ezek tetszenek. Én is szeretek a Barbie bábakkal játszani, de csak akkor, ha mások is ott vannak. Néha más babákkal is játszunk. Igaz, hogy van, amikor kicsit unatkoznak, de igazából mindig jól érezzük magunkat.

Sztojánovity Livia

Inesz, Lea és Alexandra

Lombosodnak a fák

Minden évszaknak és hónapnak megvannak a maga szépségei, jellegzetességei, de ha választanom kellene közülük, én a tavaszt és azon belül a májust választanám. A tavasz a rügyfakadás, a szaporodás, fészekrakás és a fiókanevelés időszaka, és mindez májusban teljeseedik ki, amikor már zöldbe borult az erdő, virágok milliói nyílnak a mezőkön, a réteken, ujjongva énekelnek a mezei pacsirták, messzire sodorja a szellő a pólingok bugyborékoló nászhangjait, a lombkoronában hernyókra vadászik, és vidám trillákat küld szét az erdőben a sereghajtóként érkezett aranytollú sárgarigó. A madarak és fák napja (május harmadik vasárnapja az idén 20-ára esik) arra is jó lehetőséget kínál, hogy felkerekedve személyes ismeretséget köthesünk a természet dalnokaival.

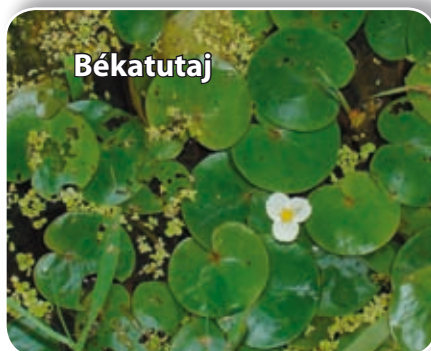
Gyermekkoromban, a múlt század harmincas-negyvenes éveiben még kiszámítható volt az időjárás. A télen lehullott vastag hótakaró tartósan megmaradt, heteken át játszottunk a magunk építette hókunyhókban, míg azután február derekán egyszerre csak megcsordultak az ereszek, egyre többet sütött a Nap, piros-tarka bodobácsok sütékéreztek az öreg akácfa törzsén, és március 15-én ingujjban mentünk az iskolában rendezett ünnepségre.

Változott a környezet is. Annak idején gyakran hasaltam a bokrok között vagy a rét fűében, hogy egy-egy madarat vagy más állatot megfigyeljek. Senki sem óvott a kullancsoktól, és emlékeim szerint nem is ragadt belém egy sem. Arról pedig, hogy léteznek súlyos betegségek, amelyeket ez a kis vérszívó terjeszt, akkoriban valószínűleg még az orvosok sem igen hallottak. Vidéken biztosan nem.

Ma viszont, bármilyen szívesen tenném is, különösen árnyas erdőben nem fekszem a fűbe vagy az avarba, ha pedig a megfigyelés körülményei mégis megkívánják, utána alaposan átvizsgálom magam. Pedig milyen nagyszerű érzés volt, főleg a nyári kánikulák idején, leheverni egy bokor alá, szundítani egyet, vagy csak elnyújtózni, és hallgatni a madarak énekét, a rovarok szüntelen zümmögését és a lombok andalító suttozását.

Persze azért nem szabad, hogy a kullancsok megfosszanak a kirándulások és a megfi-

gyelések örömetől. Nem szabad folyton rájuk gondolni, és persze védekezni is lehet ellenük. Az oldalzsákomban már évek óta mindig ott lapul az a spray, amely, legalábbis a rajta levő felirat szerint, megvéd az apró vérszívóktól. Ha olyan helyen járok, ahol a bokrok között vagy a nyirkos fűben feltehetőleg kullancsok rejtőznek, előzőleg befújom a nadrágom szarát, a zoknimat, és ez a módszer eddig bevált. Ha néha mégis találok este egy-egy kullancsot magamon, a borotvás nyaktóló módszerrel egy pillanat alatt eltávolítom. A fejrésze ugyan néha a bőrömben marad, de az esetleges veszélyt testének a többi része jelenti. Csipesszel vagy tüvel piszkálva a kullancs a sebbe „köphet”, így bennünket is megfertőzhet például a Lyme-kórral. Tudom, persze, hogy vannak, akik más módszert tartanak jónak a védekezésre, én azonban továbbra is a „guillotine”-ra esküszöm.

Békatutaj

A kullancsok hihetetlen mértékű elszaporodásáról és a fertőzésveszély növekedéséről szóló hírek ellenére a tavaszi kirándulások éppen olyan szépek, mint fél évszázaddal ezelőtt. Használjunk ki minden alkalmat, amikor legalább néhány órát a szabadban, erdőn és mezőn tölthetünk! Figyeljük a madarakat, csodáljuk meg a virágokat és a tarka szirmokra érkező rovarokat, de azért este ne feledjük alaposan megnézni, hogy nem ragadt-e ránk nemkívánatos útitárs, különösen a fedetlen testrészekre!

Ha napsütötten áprilisi reggeleken tavak vagy valamelyik folyó, esetleg egy csatorna mentén sétálunk, a lüktető élet ezernyi jelével találkozunk. A nádoltokból messzire hallat-

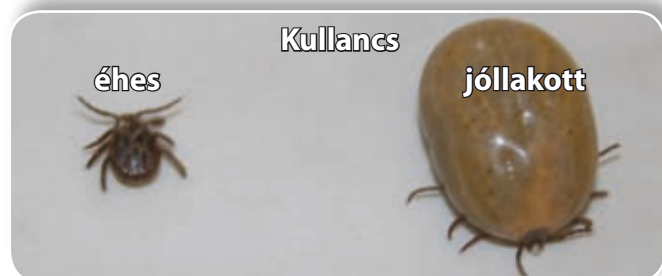

Nádirigó

szik a nádirigók karicsoló éneke, önfelédten kiáltozik a kakukk, a sekély vízben ezüstös V betűt húz maga után a part felé igyekvő pézsmapocok, és mindenütt lepkék, szúnyogok, legyek repülnek.

Álljunk meg néhány percre a parton, és figyeljük a vizet magunk előtt! A különböző vízivénnyek – békatutaj, süllőhínár és hínáros víziboglár – között kisebb-nagyobb halak úszkálnak, és tiszta vízben, különösen távcsővel, jól megfigyelhetjük őket. Álló- és folyóvizeink egyik leggyakoribb hala a 25–30 centiméterre megnövő bodorka. Háta zöldes árnyalatú, oldalai ezüstösen csillognak, hasa tavasszal, az ívás idején vörhenyes. Ilyen színűek a mell- és hasúszói, valamint a fark alatti úszója is. A hozzá hasonló veresszárnnyú koncertől elsősorban a piros szeme különbözteti meg. A bodorka a vízivénnyekben gazdag partközeli részeket, csatornákat kedveli. Áprilisban-májusban ívik, amikor is a hímeken úgynevezett nászkiutések jelennek meg. Ívásuk akkor kezdődik, amikor a víz hőfoka tartósan 10–15 Celsius-fokos lesz. A lerakott akár százezer ikra köveken vagy növényeken tapad meg, itt nyolc-tíz nap alatt kel ki belőlük az ivadék. A kishalak eleinte planktonszervezeteket, valamint kérész- és szúnyoglárvákat esznek, később azonban már puhatestűeket és növényi részeket is fogyasztanak. Hároméves korukban válnak ivaréretté.

Sch. E.

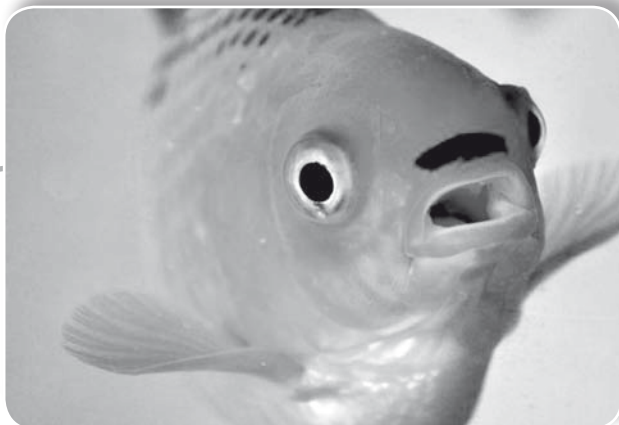
Kullancs

éhes

jóllakott

Vörösszárnnyú

Egy észak-ír nő Hitlerre hasonlító hallal büszkélkedik: az állat szája felett sötét „bajusz” húzódik.

Az állat öt éves, és érdekes módon nem a születésétől kezdve bajszos, csupán az utóbbi két évben növesztette – az állatorvosok szerint valamilyen fertőzés reakciójaként – a jellegzetes „arcszőrzetet”. A külsőségek mellett azonban van még egy érdekesség: a hal vegetáriánus.

ÁLLATKIRAKAT

Meglendíti uszonyát a Hitler-hal

riánus. Nem hajlandó haleledelt enni, kizárólag zöldségek jöhetnek szóba – a borsó a kedvence. Amennyiben ez még nem lenne elég, a belfasti Deborah Cochrane megesküszik, hogy George – így hívják az aranyhalat – uszonyának előrelendítésével náci jellegűen üdvözlí, ha belép a szobába, melyben a „halführer” főhadiszállása van.

A jelenség az interneten egyébként nem ismeretlen, s bár a halak viszonylag ritkák, teljes honlapokat szentelnek a Hitlerre hasonlító macskáknak és egyéb dolgoknak.

Rejtélyes ősmadár tojásai kerültek elő

Egy argentin-svéd kutatócsoport fedezte fel egy patagóniai lelőhelyen a hetvenmillió éve élt, madárszerű dinoszauruszfaj tojásait.

Martin Kundrát, az archeológusok egyike szerint a felfedezés több szempontból is különleges. „A tojásokban még a hátsó lábak ízületes csontjai is megőrződtek. Ez az első alkalom, hogy tojásokat találunk alvarezsaurida csontmaradványok közelében.”

A fellelt maradványok fajuk utolsó képviselői az egykori déli szuperkontinensről, Gondwanáról a mezozoikumból – azaz a 250 millió évvel ezelőtt kezdődő, és 65 millió évvel ezelőttig tartó földtörténeti korból. Ezek az állatok a dinoszauruszok legtitokzatosabb csoportjához, az alvarezsauridákhoz tartoznak, amelyek legnagyobb faja 2,6 méter hosszú, a legkisebb pedig félméteres volt. A család minden tagja kétlábú, tollas élőlény, fajaik előkerültek Ázsiából, valamint Észak- és Dél-Amerikából is; koponyájuk madárszerű, csőrforma állkapcsukban apró fogak lapultak. Felkarjuk robusztus, ám rendkívül megrövidült formájú volt, kézcsontjaik masszív fegyverre alakultak, végükön hatalmas karommal.

A Bonapartenyus ultimus nevű fajhoz tartozó két tojást együtt találták a csontokkal, így talán az anyjuk tojócsatornájában lehettek annak halálakor. A fészeken még számos meszes tojáshéjdarabot is találtak, ami arra szolgál bizonyítékkal, hogy pár tojás nyilvánvalóan életképes, késői fejlődési szakaszban lévő embriókat is tartalmazott.

Kundrát elemzésének eredményei szerint a tojáshéjak semmilyen eddig ismert tojás mikrostruktúrájára nem hasonlítanak.

Magasabb hangon dalolnak a városi madarak

Amerikai kutatók szerint a szárnyasok magasabb hangon próbálják „túlkiabálni” a nagyobb települések folyamatos zaját.

San Francisco-i vizsgálataikban a koronás verébsármány (*Zonotrichia leucophrys*) dalát rögzítették 1969 és 2005 között – úgy találták, hogy a város növekvő zajával versengő madarak mérhetően magasabb regiszterben csicseregtek 2005-ben, mint néhány évtizeddel korábban.

David A. Luther, a tanulmány egyik szerzője úgy véli, a koronás verébsármány a magasabb énekkel ahhoz próbált alkalmazkodni, hogy az eltelt 36 évben a hangfelvételek helyén jelentősen megnőtt a gépkocsiforgalom – a hangfelvételek szerint a dallam lényegében ugyanaz maradt, csupán „transzponálódott”.

A fairfaxi George Mason Egyetem kutatói szerint az elmúlt 3-4 évtizedben a zajszenyezés tapasztalt emelkedése több madárfajt kiszorított a nagyvárosokból, a koronás verébsármány viszont azok közé a fajok közé tartozik, amelyek képesek voltak az alkalmazkodásra. Érdekes módon a városi léthez igazodó szárnyasok okosabbak vidéken élő rokonaiknál.

HOROG

A kis falánk

A csuka olykor igen hatalmas falatok után nyúl. Ez a hajlama igen hamar kifejezésre jut. Ha jól megfigyeljük az arányokat, látjuk, hogy a műhal hossza mintegy kétharmada a csuka testhosszának. Tudományos megfigyelések szerint a csuka ekkora falatot képes el is nyelni. Persze, csak akkor, ha valódi halról, nem pedig fából faragott, vagy műanyagból fröcsöntött műhalról van szó. A képpel kapcsolatban nem árt tudni, hogy eredeti helyzetet mutat be. A fotót Gotthárd Ferenc Alpár hírneves horgász küldte Székelyudvarhelyről (Románia).

Megy a serleg Kanizsára!

Nagybecskereken, a város szívében, a Béga-parton rendezték meg az első feeder kupát.

Zsíros kenyeret reggeliztünk, lepakoltunk a partra, és felkészültünk a versenyre. Sokan elégedetlenek voltak a pálya nyújtotta lehetőségekkel, mert a folyó megáradt, ezért a kényelmetlen partközvetlen kellett elhelyezkedni. Alighogy elhangzott a verseny kezdetét jelző dudaszó, és éppen hogy beetettünk, a kanyar mögül előbukkant egy hajó, amely hatalmas uszályt tolt. Annyira felkavarta a vizet, hogy újra kellett etetni.

Az erős sodrás úgyszintén próbára tette a versenyzők találgatónságát, még a harmincgrammos etetőkosarakat is alig tudtuk helyben marasztalni.

Az első kapásokra sokáig kellett várni, dél körül kerültek halartóba az első fogások. Hamarosan azonban megtört a jég, és a három szektor közül kettőben a halak lassacskán szedegetni kezdtek.

Az egyes szektorban csapnivaló volt a haljárás, az első halat – egy kisebb karikakeszeget – egy óra körül fogtuk meg. Míg a másik két szektorban a versenyzők lassan, de biztosan szedegették a halakat, nálunk többnyire kapáscsend uralkodott. Amikor három órakor lefújták a versenyt, és elkezdődött a mérlegelés, a bírónak a mi szektorunkban nagyon kevés dolga akadt.

De nem vallottam szégyent, 160 grammos zsákmánnyal szektorharmadik lettem, és mint a verseny legfiatalabb részvevője különdíjban részesültem. Mi magyarkanizsaiak kitűnően szerepeltünk, Tóth András egyesületi elnök jóvoltából még szektorgyőzelmünk is volt.

Dobó Dávid

Büszkén álltam Tóth András, Vladimir Plahčevski és Rade Sovilj társaságában

Színhiányos harcsák az Ebrón

Amikor a horgászok meglátják a többnyire sárgában pompázó, mindössze néhány sötét folttal tarkított harcsákat, azonnal albinót mondanak. Pedig nem albinizmusról van szó, az ugyanis színhiányosságot jelent. A spanyolországi Ebro folyón zsákmányolt harcsák igyike-másika azonban nem színhiányos, hanem sárgában pompázik.

A halak színezetét ugyanis három festékanyag határozza meg: a melanin (barnásfekete), az eritrofil (élénkpiros) és a xantofil (erős sárga). A sötét színű harcsák hiányában sárgát viselő harcsák esetében tehát az úgynevezett xantorizmusról van szó.

A szakemberek ezt azzal magyarázzák, hogy a szóban forgó folyóban egykor nem élt harcsa. Mintegy harminc évvel ezelőtt német horgászok hozták ide, és az egy helyről begyűjtött példányokban megvolt az a hajlam, hogy színhiányos utódaik legyenek. Ez átöröklődött az utónemzedékre is. De akár foltosak, akár nem, az ebrói harcsák egyre nagyobbak. És mind többen járnak arra a vidékre horgászni, mert ott biztos a zsákmány. Márpedig azért sok a nagy harcsa, mert nem eszik meg, hanem visszaengedik.

Karthágó, hatalma tetőfokán

A föníciai gyarmatosítás fő területe Észak-Afrika volt. A mai Tunisz város területén alapították Karthágót is i. e. 800 körül. Föníciai nyelven a Kart-Hadas új várost jelent. Karthágó, Thirósz gyarmata volt, de maga is több gyarmatot létesített a Földközi-tenger nyugati medencéjében.

A Földközi-tenger medencéjének kedvező éghajlati viszonyai lehetővé teszik a legkülönbözőbb kultúrnövények termesztését. A nyár meleg, sőt forró, a tél pedig enyhe és esős.

Karthágó városa kedvező földrajzi fekvése folytán a föníciai gyarmatosítás központja volt. Egy igen termékeny völgyben terült el, egy nagy öböl körül, a szelektől és viharoktól védett, alkalmas tengeri kikötő szélén. A karthágóiaknak az ültetvényes gazdaságaikba, a kézműves műhelyeikbe és a gályáik számára rengeteg rabszolgára volt szükségük, és a szükségleteiket hadifoglyokból vásárolt emberekkel fedezték.

Karthágó már korán nagy közvetítő kereskedelmi központtá fejlődött. Afrika belső területeiről karavánutak vezettek, melyeken rabszolgákat, elefántcsontokat szállítottak, míg az elő-ázsiai országokból drága szöveteket és értékes szőnyegeket hoztak. Hispániából különféle érceket, Korzikáról viaszt, a Baleár-szigetéről bort, Sziciliából olajat és bort, Görögországból kézműipari termékeket szállítottak, mindezeket azután továbbadták.

Karthágó hatalma alá tartozott Északnyugat-Afrika partvidéke, Hispánia déli része, Korzika, Szardínia, a Baleárok, Málta és Szicília nyugati fele. A leigázott területekből rengeteg jövedelme volt Karthágónak. A bennszülött parasztok természetben fizették adójukat, míg a föníciai gyarmatosok készpénzben (arany és ezüst).

Amint láttuk, Karthágóban a gazdaság nagymértékben a rabszolgamunkára alapozódott. Ugyanakkor az uralkodó osztály hihetetlen fényűző életet élt. Ezek az elpuhult gazdagok nem vettek részt közvetlenül a katonáskodásban, viszont háború esetén nem sajnálták a pénzt a hadsereg felszerelésére. A birtokaikra erős hajóhad, a szárazföldön pedig zsoldos (fizetett) hadsereg vigyázott. A Herkulész oszlopai (a mai Gibraltári tengerszoros) teljesen Karthágó ellenőrzése alatt állott, így Britanniából az ón, Afrikából az arany egyedül a karthágói kereskedő arisztokráciát gazdagította.

Karthágó köztársasági város volt. Adófizető polgárai is voltak, de a város lakosságának legnagyobb része szófogadó ipari rabszolga volt. A karthágói államnak két választott „királya” volt, nagy hatáskörrel, míg a központi bírói hatalom ellenőrizte az államgépezetet. A város népgyűlése eléggé erőtlenn volt, a szenátus (a vének tanácsa, 60 éven felüliek) a vezető polgárokból állott. A tulajdonképpeni hatalom a szenátus két bizottságának kezében volt. Az egyik volt a „Száznégyek”, míg a másik a „Harmincasok” bizottsága. Ezeknek a politikája – mivel a leggazdagabbakról volt szó – valószínűleg nem az állam, hanem a saját szűk társaságuk érdekeit szolgálta.

Karthágó városa (rekonstrukció)

A föníciai vallásban i. e. 800 körül továbbra is megmaradt az emberáldozat. A többi isten közül fokozatosan kiemelkedett Thirósz és Karthágó főistene: Melkárt.

A föníciai művészet ebben az időben kevésbé volt önálló. A föníciai művészek főként az egyiptomi, és részben az asszír mintákat utánozták. Bronz-, ezüst- és aranyedényeket készítettek.

A karthágói templomok nem csupán csillogászati megfigyelőállomások és könyvtárak voltak, hanem múzeumok és kincsházak is. Hammon eredeti kéziratát a csodálatos utazásáról, Karthágó egyik templomában, míg a zsákmányul ejtett „gorillák” irháját egy másikban őrizték.

A mediterráni (földközi-tengeri) országok gazdagok voltak ásványkincsekben, melyek kiaknázása már igen régen megkezdődött: Ciprusban, Szardíniában és Hispániában rézércet, Kis-Ázsiában, Görögországban és Hispániában ezüstöt bányásztak. A bronz készítéséhez oly fontos ónt Hispániában és Britanniában bányásztak. Itália és Görögország gyönyörű márványáról volt híres. Sok helyen kitűnő minőségű agyagot találtak, ami kedvezett a fazekasmesterség felvirágzásának.

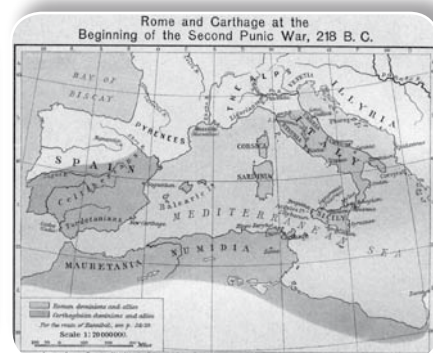
Karthágó romjai

Hatalma tetőpontján a Karthágói államnak, talán egymillió lakosa is lehetett. Ez a lakosság túlnyomó részben ipari foglalkozást űzött, a szöttesei világhírré tettek szert. Nemcsak a part mentén kereskedtek, hanem élénk kereskedelmi összeköttetésben álltak Közép-Afrikával is, ahol elefántcsonttal, fémekkel, drágakövekkel és egyéb árucikkkel látták el a Földközi-tenger medencéjének valamennyi népét.

Karthágó aránylag elérhetetlen távolságban feküdt az asszír és a babiloni seregek számára, s míg II. Nabukodonozor Thirószot ostromolta, és minden erejét lekötötte, addig Karthágó az akkori világ legnagyobb tengeri hatalma lett. Karthágó uralta a Földközi-tenger egész nyugati medencéjét, s elfogott minden hajót, amely Szardíniától nyugatabbra került. Hosszú harcot vívott a görögökkel Szicíliaért is. Ekkor már kialakult Karthágó tengeri hatalma.

I. e. 264-ben egy hosszan tartó (több mint száz évig tartó) háború kezdődött a Földközi-tenger nyugati térségéért a Római Köztársaság és Karthágó között. Ennek a háborúnak a kiemeneteléről a következő részben.

**Összeállította:
Uri Ferenc történész**

Karthágó és Róma a pun háborúk előtt

„Ünnepeljük iskolánknak napját,
Ünnepeljük ezt a szép napot,
Petőfi Sándor emléke lobogjon,
Ki a harcban példát mutatott.

Hogyha egyszer elmegyünk majd innen,
Jön helyettünk ezer kisdíák,
De szívünkben élni fog az emlék,
Petőfi Sándor, a mi iskolánk.”

Hangzott el ismét az iskola himnusza Csonka Ágota zeneitanárnő vezényletével április 25-én az ünnepségen, melyet ezúttal a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör színháztermében tartottak meg.

Ezután Szűcs Budai Engelbert iskolagazgató olvasta föl ünnepi beszédét, melyben üdvözölte a megjelent vendégeket, szülőket, pedagógusokat, szólt az 57 éves iskoláról... Idézte Márai Sándort: „Az ember az egyetlen élőlény a földön, aki tudni akarja, van-e értelme annak, hogy van?” Majd folytatta:

– Mi értelme van, hogy vagyunk, hogy 57 éve anyanyelvünkön, magyarul és/vagy szerbül taníthatunk, tanulhatunk?

A gyermek az anyanyelvén tanulja meg magát kifejezni, érzéseit kimondani, elméjét élesíteni. Ez a nyelv segíti őt abban, hogy a környezetével kapcsolatot teremthessen, megértse a világ dolgait, gondolkodjon a jövőjéről, és azt meg is valósíthassa.

Majd szólt a pedagógus munkájáról, e hivatás szeretetéről:

– A szeretet hegyeket mozgat meg, mert egyedül a szeretet képes megváltoztatni a világot. A pedagógusi munkát nem lehet e nélkül az érzés nélkül végezni. Igen, mert ahol szeretet van, oda nem férkőzhet be semmi olyan, ami megbontaná a kapcsolatokat ember és ember között. Ahol szeretet van, ott békeesség lakozik a szívekben.

Böjte Csaba atya szavai jutnak eszembe: „Aki nem hisz abban, hogy mennyi jó ember van, az kezdjen el valami jót tenni, és meglátja, milyen sokan oda állnak mellé.” És mellém nagyon sokan odaálltak, amikor azt szerettem volna, hogy méltóképpen ünnepeljünk...

Majd Benák Erzsébet magyartanárnő összeállítása következett: Petőfi életútját mutatták be a gyerekek versekkel, jelennetekkel... Többek között hallhattuk a Szülőföldemen, Ki gondolná, a Falu végén kurta kocma című költeményeket. A zenei aláfestést Tóth Zsolt biológiatanár biztosította.

K. E.

Iskolanap az óbecsei Petőfi Sándor iskolában

Méltóképpen ünnepeltünk

Jó volt az énekkar előadásában hallani Petőfi megzenésített verseit, s szép volt a kétnyelvű szavaltat is, amikor a magyarok szerbül, a szerbek magyarul szavaltak

A negyedikesek fellépése

Falu végén kurta kocma

Végezetül fölléptek a kultúrkör táncosai is

RÜGYFAKADÁS

Szülőfalum

Ott, ahol a nap is másként jár,
Más a holdfény, csillagragyogás,
Madár dalol, zöldül a határ,
Ott van az én otthonom, hazám.
Magyarcsernye. Itt születtem, ez az én szülőfalum. Nem túl híres település, de nekem fontos.

Mint minden átlagos falunak, van temploma, iskolája, futballpályája stb. A templom már kétszáz éves, de nemrég felújították, és nagyon szép lett. Az iskola a második otthonom, hisz a nap felét ott töltöttem. A futballpályát is nagyon szeretem. Nyáron itt szoktunk futballozni és mérkőzéseket nézni. Szeretek a lelátón ülni, és szurkolni.

Kicsi és csendes utcában élek. Nekem ez így pont jó. Kevés szomszédom van, de kedvesek és barátságosak. Hiányolom a szomszéd kisfiút, aki tavaly külföldre ment. Remélem, hamarosan visszajön.

Ez a kis falu mindig az otthonom marad, hisz...

Magyarcsernye az én otthonom

Szívem mindig idehúz nagyon,

Szülőföldem mindig visszahív.

Bicók Ervin, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Neked mondom, Szabadka!

A szüleim nem szabadkaiak, de a testvérem és én itt születünk. Anyukámnak Zenta, egy békés hely, apukámnak Zombor a szülővárosa. Így hát sokat utazunk látogatóba a rokonokhoz, de mindig jó visszatérni hozzád, Szabadka.

Bár a szülőhelyem vagy, még rengeteg épületet nem láttam. Amit igazán ismerek, az Kisbajmok, és lassan a környező földek is.

A múltkor a barátnőmmel kibicikliztünk a szántóföldre, és végül már nem tudtuk, hol vagyunk, eltévedtünk. Aztán szerencsére rátaláltunk a főútra, és hazamentünk. Sokszor rájövök, hogy ez csak egy részed, és ilyenkor úgy elmennék, és keresném az ismeretlen utcákat, mindent. Amikor gyalog megyek haza, mert elkésem a buszt, akkor igyekszem újabb utakat felfedezni. Sok szép épületed, a Városháza, a templomaid, a Galéria Szálloda, a színház, az iskoláid, a szobraid a főtéren, a szökőkutak, a zenede, a könyvtárad, emeletes házaid, a Prozivka, Kisbajmok, Sándor, a Kiserdő, ez mind a te részed, életed. Ezek mind a korodat, történelmedet és kitartásodat őrzik, amire büszke lehetsz.

Reméljük, lakóid megváltoznak, és nem kell majd szomorkodnod a telefrkált falak és az emberek hanyagsága miatt, mert szétdobálják a szemetet.

Azt, hogy hova tovább, ha nagy leszek, még nem tudom. Nagyon szeretnék elmenni Magyarországra, de te a szívembe vésted magad, minden emlékem ide fűződik, és soha nem foglak elfelejteni.

László Blanka, 8. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Kedvenc állatom

Kedvenc állatom a papagáj.

Kalitkában tartom.

Egyikük szalad már,

Nagyon éhes, látom.

Magot, vizet adok nekik,

Ezt jóízűen meg is eszik.

Hintáznak és röpdösnek,

Kalitkában elférnek.

Tolluk szép és tarka,

Igen hosszú egy papagáj farka.

Egész nap csak azt nézem,

A papagájok, hogy élnek.

Vastag Krisztina, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Újvidék

Szülőhelyem Újvidék,
Melynek ege mindig kék.
Duna mellett van a strand
Meg a szép zöld Duna park.

Újvidék egy nyugodt hely,
Ha a központba érsz, pihenj!
Terein sok a galamb,
Zavarászni őket jó kaland.

Szülőhelyem szép város,
Suhan itt sok kerékpáros.
Nappal az utcán autók robognak,
Köztük motrok rohannak.

Este, mikor fáradtan hazajövök,
Álomba ringat a különös csend.
Míg a lámpák halványan égnek,
Az emberek nyugovóra térnek.

Mendrei Andrea, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Udvarunkban kis tavacska

Amikor hazaérkezek utamról, első pillantásom a kis tavunkra esik. Ez a kertünkben emelkedik ki, mintegy szépséges oázis, amely csak arra vár, hogy gondolatainkkal körbeöleljük varázslatos hangulatát.

Ez a kis tavacska, amely anyukám büszkesége, sok kis állat és növény otthona és pihenőhelye. Amikor elgondolkodva elmélyülök kis vízesésünk szemlélésében, látom, hogyan csurog le a köveken a víz, és ilyenkor mindig megnyugszom. A tavacsákat kövek veszik körül, mint valami védőbástya, és közöttük mindenfajta növény és virág talált otthont. A vizet aranyhalak birtokolják, ha a felszínre úsznak pikkelyükön olykor megcsillan a napfény. A vízinövények gyönyörű pompájukban díszlegnek a víz felett, sőt néha egy kis madár is lemerészkedik inni.

Ez a kis tavacska igazi paradicsom, mert megmutatja, hogy a természet kis helyeken is képes gyönyörűt alkotni.

Vladuc Gergely, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Bemutatom az otthonom

Az új otthonomat nagyon szeretem, 2009. október 13-án költöztünk ide.

Egy ideig furcsa volt, hogy nem abban a házban ébredek fel mindennap, ahol eddig, 12 éven keresztül. A hazaérkezésem és az érzéseim attól függnék, hogy milyen a családuknak anyagi helyzete, a betegség is elszomorít. Mióta anya beteg, nem szívesen megyek haza, mert látom, hogy szenved. Akkor vagyok boldog, ha tudom, hogy minden rendben van otthon. A szobámat kedvelem. Falait oklevelek díszítik, az iskolából és a táncról kaptak. Legkedvesebb hely a szobám és a nappali. Amit nem kedvelek, az a testvérem szobája, mert ott nincs rend. Mindenfelé szétdobálja a ruháit, és alvás után nem ágyaz meg. A nappaliban és a szobámban mindig rend van, mert én szeretem a rendet. Minden este együtt tévézünk és beszélgetünk, ez az a pillanat, ami boldogsággal tölt el.

Mégis az otthonom a legkedvesebb hely számomra. Szerintem a közmondásban van valami igaz, hogy: mindenhol jó, de a legjobb otthon.

Legényi Karolina, 7. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

RÜGYFAKADÁS

Falum

Az én falum
egy jó kis hely,
megvan itt minden,
ami nekem kell.

Erdő szélén van egy tó,
Ennek örül a horgászó.
Folyóparton mező, rét,
Felvidítja az ember lelkét.

Kardos Dóra, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Álmomban

Hogy álmomban mit láttam?
Magam egy szép kis kertben találtam.
Közepében tündöklő rózsabokor,
Ha leszedném, lenne belőle szép nagy csokor.

Napsugár simogatta a virágok orcáját,
Lágy szellő ringatta zöld s lágy szárát.
Innen többé haza nem megyek,
Örökre e szép világban leszek.

Madarak csicseregése ringatott engemet,
S én behunytam két kis szememet.
De mire a szemem kinyitottam,
Felébredtem, otthon voltam.

Vastag Krisztina, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Az én kutyám

Az én kutyám Belló.
Ugat, mint a cselló,
Okos szeretne lenni,
Mindig vajjat akar enni.

A kutyám egy kisokos,
Néha nagyon bolondos,
Az én kutyám tarka,
Mint a macska farka.

Borbély Jácint, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Villám villan az égen

Vészjósló komor felhők gyülekeztek az égen. Eltakarták a napot, és az egész környékre mély homály ereszkedett.

Egyre erősebben fúj a szél. Faleveleket vitt magával, ajtókat döngetett, és ablakokat csapott be. Magas oszlopban száguldott az úton a por, forgószél söpört végig az utcán. Már nagy cseppekben kopogott az eső, hánykolódtak a fák ágai, és az égen harcba szálltak egymással a felhők. Villám dördült, végigharsogott felettünk, és kegyetlenül nagyot csattant. Kitört az égi háború! – gondoltam és alig mertem kinézni az ablakon. Félve néztem a tölgy hajladozását. Vajon túléli-e ezt a csavargatást. A zúgó szélvész és a megrendült föld beszélgettek egymással. Aztán a közeli és távoli dörgések, a csapkodó padlásajtó és a hulló eső zaja lassan gyengülni kezdett. Elvonult a vész... Nyomában a levert por és a megmosdott fű.

Elhalkult az égi lárma. Lenyugodott a természet, mint a gyermek anyja ölében. A párolgó vidékre csend ereszkedett. Kikönyököltem az ablakpárkányon, és szótlanul néztem az elvonuló felhők után.

Illés László, 5. osztály, Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Kabalám

Az én kabalám egy műanyag játékhernyó. Neve: Micike. Valamikor három-négy éves koromban kaptam egy Kinder meglepetéstoját, s benne egy kicsi, összerakható játékhernyó volt.

A gyűrűt, amin egy-egy pár láb van, patentszerűen lehet összekapcsolni, s így bármelyik irányban csavargatható. A színe citromsárga és narancssárga. Tíz lába van, és két keze. Az arca mosolygós, a fejére pedig zöld micit lehet tenni. Sokat tanakodtam azon, hogy vajon hogyan is nevezzem el az én kis kabalámat, végül a Micike név mellett döntöttem. Kiskoromban sokat játszottam vele: összeraktam, szétszedtem, csavargattam. Amikor óvodába jártam, és kirándulásra mentünk, vihattunk magunkkal egy számunkra kedves játékot. Én mindig Micikét vittem, mert úgy gondoltam, hogy szerencsésebb lesz az utam, ha Micikét is elviszem magammal. Egyszer a kórházban voltam, akkor is Micike feküdt mellettem. Micikét mindig magamnál tartottam, ha szomorú voltam, vagy egyedül éreztem magam. Ő soha nem bántott meg engem, mindig csak rám mosolygott, és én ettől megnyugodtam. Ahogy nőttem, lassan elfeledkeztem erről a kedves játékról. Már évek óta nem találkozom vele.

Talán a nagy játékdoboz valamelyik sarkában pihen, és arról álmodozik, hogy hernyóból pillangóvá válik, és kirepül a nagyvilágba.

Selymes Laura, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcsernye

Vadalma

A Vadalma című regény az újvidéki Fórum Könyvkiadó által kiadott mű, melyet Farkas Zsuzsanna illusztrált, és ami ennél is fontosabb, Németh István írta. A könyv, melyet én olvastam, 1984-ben jelent meg, 140 oldalas, a borítóján pedig a főszereplő, Palkó látható, Hóka tehénnel együtt... Ez egy igazi regény, mely engem teljesen elvarázsolta. A történet Vajdaságban játszódik. Szerintem az író, Németh István saját gyermekkori élményeit olvashattam sok-sok levélben, illetve beszámolóban.

A könyv olvasása során eszembe jutottak azok az élmények, melyek velem is megtörténtek. Ahogy Palkó is ismerkedett a tehénnel, na én is úgy barátkoztam falun a rokonaink teheneivel és bikáival. Nekem félelmetes érzés volt, de nem tartott sokáig, mert én is gyorsan megbarátkoztam a kérődző négylábúakkal...

A regény témája nagyon közel áll hozzám. Mivel kisvárosi lány vagyok, minden eseményt el tudok képzelni. A falusi emberek titkolózó és pletykás természetét, a háziállatok sokaságát, és a szegénylős fiúk szerelmes butaságait...

Olvasás közben, néha hangosan felnevettem. Olyan jópofa és őszinte ez a Palkó gyerek, hogy lelki szemeim előtt láttam Ilka nénit és Tamás bácsit vitatkozni, Palkót szegénylősen lapulni, Gugás Ferkót pedig zsörtölődni... Aztán elképzeltam Jokát, aki Szőpét ajándékokkal és szerelmes levelekkel halmozza el, majd Szőpe hamarosan Palkó szerelme lesz... Teljesen átéreztem ennek a nagyvárosi fúnak a gondjait, melyet falun, Karacson élt át.

Nagyon tetszett az a rész, amikor Joka mondta:

„Meg is máreloom egyszer az egész világot. Ha gangeszter leszek Nevijorkban”, és utána a budin cigizett...

Nagyon örülök, hogy olvastam ezt a regényt. Olyan érzésem volt, mintha direkt az én korosztályomnak íródott volna. Sok tanulságot vontam le a történetekből, és rengeteget nevettem, miközben olvastam. Úgy gondolom, soha nem fogom elfelejteni ezeket az egyszerű, közvetlen és nagyon barátságos beszámolókat...

Hanák Adél, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

RÜGYFAKADÁS

A számaram

Az én számaram a legjobb barátom.
Barátomat Szmokinak szólítom.
Szürke ő, fekete patákkal.
Szaladok vele harminccal.
Élvezem a számaragolást,
Nekem ez a legjobb szórakozás.
Várom már a nyarat,
Mert új élményeket hozhat.
Szmokit soha el nem cserélem,
Mindig ő marad az én kincsem.

Sinkovics Szabaszián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Ezt mondják meg Zsófikának!

A Mondják meg Zsófikának című ifjúsági regény az ötödik osztályos Nagy Zsófia életének egy szomorú, de egyben izgalommal teli, eseménydús részét mutatja be.

A kislány közepes tanuló, szégyenlős. Édesanyja, Judit szerint nincs benne érzelm, közömbös, szűkszavú, nehezen nyílik meg mások felé. Mindezt a tanárok is látják, de azt remélik, meg fog változni, mire felnő. Zsófica külsőre édesanyjára hasonlít, ám a Juditban lakozó törekvésből, határozottságból, szorgalomból nem rejlik benne semmi. Egy szülő számára ez szinte elfogadhatatlan tény. Az egyedüli személy a családban, aki bízott benne, pártjára állt, megértette, nem szégyellte, az az édesapja, Gábor volt. Szerinte ebben a korban még csak kialakulóban van a gyermek jelleme, szó szerint: „Még csak most születik a lelke...” Apja bízott abban, hogy ha ápolgatja a kislány lelkét, elbeszélget vele, tapintatosan kezeli, idővel kibontakoznak belőle az emberi értékek. Gábor hitt abban, hogy lánya egy napon kimutatja majd zárkózott külseje mögött rejlő érzéseit, akárcsak egykor a nagypja.

Az édesapa élete utolsó pillanatiban is a kislányára gondolt, neki szeretett volna egy életre szóló üzenetet átadni, de mondatát nem tudta befejezni, csak ennyit mondott: „Mondják meg Zsófikának...”

Véleményem szerint ezt az útravalót szánta neki: „Mondják meg Zsófikának, hogy mérhetetlenül szeretem, pontosan ilyennek, amilyen. Úgy bízzon magában, ahogy én bíztam benne!”

Kovács Franciska, 8. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Apa

Miért az megy el, akit úgy szeretünk?

Apa el sem búcsúztál
én meg olyan kicsi voltam
és nem értettem semmit
Apa jó volt veled lenni
labdázni vagy fogni a kezedet
séta közben
visszafoznom ezeket az időket szívesen

de túl késő
nem lehet

Apa nézz le rám
már nem vagyok szomorú
pedig tudom nem jöhetsz vissza
nem labdázol velem
és nem fogod a kezem
de ha előveszek egyet a fényképeid közül
sírok mert nem értem most sem

Miért pont te?

Kotelnikov Stefánia, 8. osztály, Moša Pijade iskola, Pacsér

Kedves Pajtások!

Most, hogy teljes pompájában virul körülöttünk a természet, s hogy május júniustól is kölcsönként meglepet, kikíváncozunk a szabadságra. A látvány érzelmekkel átszőtt leíró fogalmazásba, versbe kívánczok, ezeknek helye pedig a Rügyfakadásban van.

A ma olvasható leírások szerzői a láttatás, a hangulat- és érzelmekeltés mesterei. **Bicók Ervint** olyan erős szálak fűzik szülőfalujához, hogy írásában a próza és a vers összefonódik. **Mendrei Andrea, Kardos Dóra, Vastag Krisztina, Borbély Jácint, Sinkovics Szabaszián** a szülőhelyhez, kedvenc állathoz, tárgyhoz való kötődését, szeretetét versben örökíti meg. De a prózai írások költői képei is röptethetik képzeletüket, ha **Illés László** és **Vladuc Gergely** leírását olvassuk, vagy szurkolunk **Selymes Laura** kabalájának, a műanyag játékhernyónak, hogy álma teljesüljön, és hernyóból pillangóvá válva kirepüljön a nagyvilágba.

S mivel fogalmazási készségeket olvasással fejleszthetitek legeredményesebben, **Mészáros Adrián, Hanák Adél** és **Kovács Franciska** olvasmányélményét ajánlom figyelmetekbe.

A május elseje előtt érkezett írásokat a következőknek köszönöm:

Ada: Balog Réka, Bartus Valentina, Berec Márk, Fehér Kornél, Gordán Carmen, Hanák Adél, Šelomba Aleksandra, Szügyi Levente, Tóth István, Vastag Krisztina, Vastag Tímea;

Csantavér: Borbély Jácint, Fodor Boglárka, Gandis Szabaszián, Mecserik Anita, Pásztor Krisztián és Szabó Lóránt;

Óbecse, Sever Đurkić iskola: Evelin Horvát, Kovács Némedi Csilla, Márki Eleonóra, Nagy Anita, Sinkovics Tamás, Sulc Bogárka (2 írás), Varga Diana.

Üdvözléttel:

Tomán Mária

„Írjátok meg nekem, hogy visszajött!”

Kedves Antoine de Saint-Exupéry! Úgy fejezted be a Kis herceg című könyved, hogy írjuk meg neked, ha visszajön. Nos, hát visszatért, és én interjút készítettem vele.

A kalandjairól és az élményeiről faggattam.

– Miért tértél vissza ismét a Földre? – kérdeztem.

– Azért, mert elszáradt a rózsám, és a Földön tett régebbi utaimon sok rózsát láttam, azt gondoltam, majd viszek egyet-kettőt – válaszoltam.

– Beszéltél a bolygók lakóival, akiket az utaid során ismertél meg? – faggattam tovább.

– Igen, beszéltem, nem is keveset. A királyt megkértem, hogy ne parancsolgasson annyit, mert az nem mindig jó. A hiúnak azt tanácsoltam, ne legyen ilyen nagyképű és beképzelt. Az iszákosnak elmeséltem, milyen káros az ital az emberi szervezetre. Az üzletemberrel arról társalogtam, hogy nem lehetnek a csillagok az övéi. A lámpagyújtogatónak azt tanácsoltam, hogy ne dolgozzon annyit, hanem pihenjen egy keveset.

– A geográfusnak megmondtad, hogy mi minden van a Földön? – kérdeztem tőle.

– Igen, elmeséltem neki, hogy mi mindent láttam a Földön, és ő mindent lejegyzett – felelte a Kis herceg.

– Beszéltél a rókával, akit megszelídítettél?

– Igen, mert észben tartottam azt a mondatát, hogy: „Egyszer s mindenkori felelős letté azért, akit megszelídítettél.” Bocsáss meg nekem, nagyon sietek, mennem kell! – mondta a Kis herceg.

– Csak még valamit akarok mondani neked: az interjút a barátodnak küldöm el, aki a bárányodat rajzolta – feleltem neki.

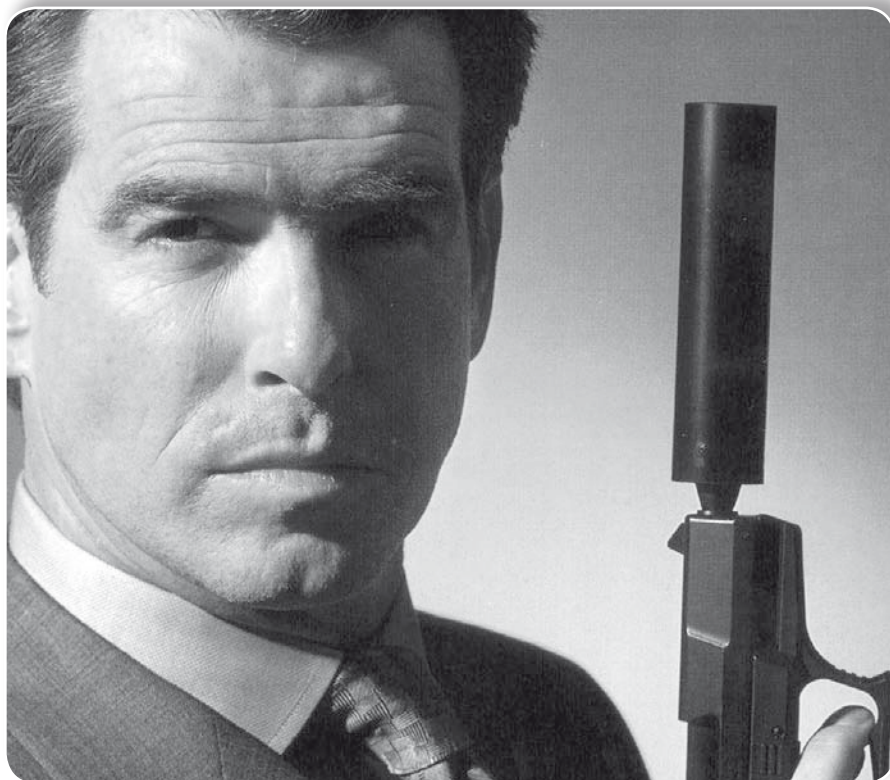
Rám mosolygott, és már el is tűnt. De tudom, hogy örült-e, hogy elküldöm neked ezt az interjút.

Mészáros Adrián, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Tévéorozatszárként kezdte, 007-es ügynökként üldözte az angol királynő ellenségeit, de ma már komolyan veszi a szakmát, egyre színvonalasabb alakításokat nyújt, mint aki nem gyullad be a nehezebb feladatoktól – Roman Polanski Szellemíró című drámájában az egykori angol miniszterelnököt személyesíti meg – meggyőzően, hitelesen...

MENŐ FEJEK

Pierce Brosnan

• **James Bond szerepe ma már csak nosztalgia a számodra?**

– Hogy is mondjam... James Bond szerepét szívesen eljátszottam... Sokáig csak Sean Connery tudott kibújni a skatulyából, a többiek: Roger Moore, George Lazenby, Timothy Dalton nem sok vizet zavartak. Most Daniel Craig az ügyeletes ügynök. De még nem láttam egyetlen Craig-es 007-es filmet sem. Számomra Sean Connery az egyetlen igazi Bond. Ezen nem változtat az sem, hogy magam is sokáig játszottam a szerepet. Megpróbáltam mindent, de azt hiszem, maradandót ezekben az akciómozikban én sem nyújtottam.

• **Mégis az ügynök szerepe tett híressé.**

– 1982-ben megkaptam a Remington Steele című tévéorozat címszerepét, amit hat éven át kilencvennégy epizódban láttál tőlem... 1986-ban Broccoliék felajánlották nekem James Bond szerepét, igent mondtam, ám a Remington Steele sorozat mégis folytatódott. Az ügynök szerepét végül Timothy Dalton kapta. 1995-ben Timothy Dalton lelépett. Én lettem a befutó. Az Aranyszemben már én keménykedtem, a film nagy sikert aratott. A Halj meg máskorral búcsúztam a sorozattól...

• **Szüntelenül forgattál.**

– Megnézhettél a Mrs. Doubtfire című vígjátékban, Robin Williamsszel, a Támadás

a Marsban, a Dante poklában, a Tűzhányóban, a Thomas Crown-ügyben, a Matadorban. Felfedezték bennem a komikus vénát is, a Matador vicces bérgyilkosának az alakításáért Golden Globe-nominációt kaptam...

• **A Mamma Mia! kedvéért sima hülyét csináltál magadból.**

– Énekhangom híján ebben a musicalban hamisan énekeltem. Ezzel újra „beindultam”, újra a csúcsra repítettek. A szerepért Arany Málna díjat kaptam, nem akarták észrevenni, hogy én szándékosan adtam a balekot abban az egyébként nagyon mulatságos mesében. Most Roman Polanski filmjében, a Szellemíróban nézhetsz meg.

• **Mi nálad a színészkedés?**

– Számomra a színészet egyenlő a cselekvéssel. Hozzásegít ahhoz, hogy új világokat fedezzek fel, megismerjek figurákat pusztán azáltal, hogy a bőrükbe bújok, és segít, hogy átváltozzam valaki mássá. Ez a világ legjobb munkája! Amikor rátaláltam, teljesen megváltoztatta az egész életemet.

• **Festesz is.**

– Tizenhat éves koromban a színészet helyett még a festészet érdekelt jobban, és három éven keresztül még iskolában is tanultam a művészet ezen ágát, ám végül el-

csábultam először a cirkuszi tűznyelés, majd a színészet irányába. A festéssel azonban soha nem hagytam fel teljesen, és még ma is művelem, sőt a képeim egész tűrhető áron szoktak elkelni. A festményekért kaptam összeget mindig teljes egészében elajándékozom.

• **Volt/van szerepálmód?**

– Mindig szerettem volna papot játszani. Most ez az álmom is teljesült, mert a Salvation Boulevard című szatírában magamra vehettem a csuhát. Én katolikus író családból származom. Kisgyerekkoromban a Keresztény Testvérek nevű szervezet iskolájába jártam...

• **Környezetvédő is vagy.**

– A második feleségem egy igazi öko-baby. Ő ébresztett rá arra is, hogy a színészi pályafutásom felelősséggel is jár. Ha figyelnek rám az emberek, azt a jó ügyek érdekében is tudom használni. Nyíltan felléptem a Greenpeace mellett a francia atomkísérletek ellenében, állatvédő szervezeteket támogatok, és több százezer dollárt adományoztam katasztrófa sújtotta övezetek megsegítésére, valamint a rák megelőzésén dolgozó szervezetek támogatására.

B. Z.

Csecsemők

Két csecsemő beszélget az újszülöttszályon:

- Szia! Te fiú vagy, vagy lány?
- Fiú.
- Honnan tudod?
- Látdod? Kék a zoknim!

Két ok

Két hal beszélget a tóban:

- Vigyázz! – mondja a nagyobbik. – Az ott egy horog. Nehogy bekapd!
- Miért? – kérdezi a kis hal.
- Két okból – válaszolja a nagy. – Az egyik, hogy ha bekapod, akkor kihalásznak, megpucolnak, megsütnek és megesznek.
- Nagyon köszönöm – hálálkodik a kis hal –, megmentetted az életemet. És mi a másik ok?
- Az, hogy én akarlak megenni!

Bacilusok

- Kisfiam, ne igyál a pocsolóából, mert tele van bacilusokkal!!!
- A gyermek boldog arccal az anyjának:
- Már nincs, mert átmentem rajtuk a rol-lerommal!

Csengetés

- A ház előtt kisfiú ágaskodik. Nem éri el a csengőt. Arra jön egy szerzetes, jóságosan segít neki, és megnyomja a csengőt.
- Köszönöm, pap bácsi, de most aztán szaladjunk!

Struccok

Két strucc lány megy a sivatagban. Hátránéz az egyik, és azt mondja:

- Te! Két struccfű követ minket! Menjünk gyorsabban!
- Gyorsabban mennek. Hátránéz megint az egyik, és azt mondja:
- Ezek még mindig itt vannak, menjünk még gyorsabban!
- Még gyorsabban mennek, mikor az egyik megint hátránéz:
- Te, ezek még mindig jönnek, fussunk!
- Futnak, ahogy csak a lábuk bírja. Megint hátránéznek:
- Ezeket nem bírjuk lerázni, bújjunk el!
- Megállnak és bedugják a fejüket a homokba. Mire az egyik struccfű:
- Te! Hova tűntek ezek?

Fáradt taxis

- Egy taxis egyfolytában 16 órát vezetett, és elfáradt. Ezért a város határában az erdő szélén leállítja a kocsiját, és kényelmesen elhelyezkedik, hogy aludjon. Fél óra múlva egy kocogó kopogtat az ajtaján:
- Elnézést kérek, nem tudja, hány óra?
- Fél öt – válaszolja a taxis.
- A kocogó megköszöni, és elmegy. Tíz perc múlva újabb kocogó érkezik, és ő is ezután érdeklődik. A taxis neki is megmondja. Mikor már tízedszerre verik fel a taxist, az mérgében kirak egy táblát a szélvédőjére az alábbi felirattal: „Nem tudom hány óra van!”
- Kisvártatva egy kocogó kopog a szélvédőjén.
- Negyed nyolc múlt tíz perccel.

Lánykérés

Két számítógépes szakember beszélget:

- Tegnap megkértem a barátnőm kezét!
- meséli az egyik.
- És, igent mondott? – kérdi a másik.
- Nem tudom, még nem válaszolt az e-mailre...

Kétszázzal

- Egy ember beviszi autóját a szervizbe.
- Kérem, ha túllépek a kétszázaz sebeséget, kopog valami a motorban.
- A szerelő elgondolkodik, majd válaszol:
- Bizonyára az ön órángyala, uram.

Tragédia

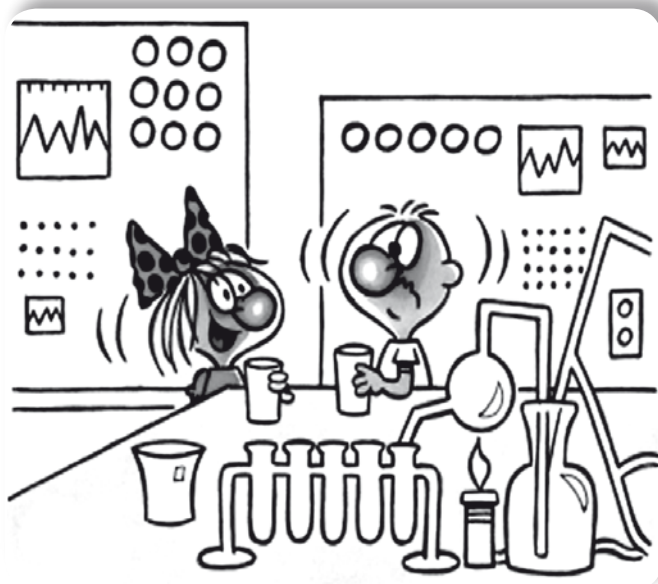
- Két drámaíró beszélget:
- Befejeztem a tragédiámat, csak azt nem tudom, hogy az ötödik felvonás végén hogyan pusztítsam el a hőst?
- Az igazán egyszerű, kérlek. Olvasd el vele az első négy felvonást.

Nyelvtudás

- Egy fazon bemegy egy élelmiszerüzletbe:
- Do you speak English?
- Nem!
- Másik üzlet:
- Do you speak English?
- Hm?!
- Következő üzlet:
- Do you speak English?
- Yes, I do.
- Mire a tag rámutat a polcra:
- Coca-Cola.

– Figyelmeztettem, hogy a sok diéta veszélyes lehet!

– De mit csinálunk majd a világgal, ha már elfoglaltad?

Indián rezervátum

Egy indián rezervátumban a turisták meglátnak egy tolldíszes indiánt, aki az aszfaltút közepén fekszik. Mikor közelebb lépnek hozzá, azt suttogja:

– Fehér, 200-as Mercedes... acélradiál gumikkal... 85 mérföld sebességgel...

Felkiált az egyik turista:

– Fantasztikus! És ezt mind hallja?

– A fenét! Most ütött el, úgy két perce!

Késik a vonat

– Apu, tudod melyik vonat késik a legtöbbet?

– Melyik, kisfiam?

– Az, amelyiket tavaly a születésnapomra ígértél.

Kopaszok

Két kopasz találkozik. Azt mondja az egyik a másiknak:

– Jé, te sokkal kopaszabb vagy, mint én.

– De hát miért, hiszen neked sincs egy szál hajad sem...

– Hát az igaz, de neked nagyobb a fejed.

Sirályok eladók

Egy turista sétál a tengerparton. Egyszer csak meglát egy táblát: sirályok eladók! A turista odalép az áruhoz:

– Mennyi egy sirály?

– Tíz dollár.

A turista átnyújt egy tízest, az árus elteszi, majd felmutat az égre:

– Az ott a magáé!

Jó hír

Egy kétmozdonyos vonat halad a pusztá közepén, amikor elromlik az egyik mozdony. Gyorsan átkapcsolnak a másikra, és mennek tovább. Nemsokára elromlik a másik mozdony is. Ekkor a vonatvezető hangosbmondón keresztül szól az utasoknak:

– Hölgyeim és uraim, van egy rossz és egy jó hírem. A rossz az, hogy elromlott mind a két mozdonyunk, és emiatt itt kell vesztegelnünk egy jó ideig. A jó hír az, hogy nem repülőgépen ülnek...

Ufók

Két ufó lejön a Földre. Az egyik megszólal:

– Te, eltévedtünk!

– Dehogy, ismerem a terepet, mint a tenyeremet.

– Hiszen nincs is tenyered!

Kávét

Két barát beszélget:

– Ha kávét iszom, nem bírok elaludni.

– Én ezzel fordítva vagyok, ha elalszom, nem bírok kávét inni.

Cowboyok

Egy cowboy bemegy a kocsmába, és kéri a barátját:

– Joe, te haragszol rám?

– Miért?

– Tegnap, mikor utánad lőttem, hátra sem fordultál.

Koncentráció

Két jógi ül a fa alatt, versenyeznek, hogy melyiküknek jobb a koncentrációs képessége. Az egyik azt mondja:

– Bebizonyítom, hogy én vagyok a jobb.

A szemközti ház 3. emeletén egy ember ki fogja nyitni az ablakot, kinéz, és becsukja az ablakot.

Elkezd koncentrálni, így is történik.

– Én jobbat tudok, mondja a másik, a negyediken egy ember mindjárt kinyitja az ablakot, és kidob egy tévét. Elkezd koncentrálni, a negyediken kinyitják az ablakot, kinéz egy ember, majd becsukja az ablakot.

– Látod jógi, nem tudsz te semmit! – mondja a másik.

A jógi még egyszer megpróbálja, megint csak kinéz az ember. Harmadjára is megpróbálja, az ember kinyitja az ablakot, kiordít a jógiaknak:

– Hagyjanak már békén, nincs is tévém!

Létra

Egy srác a haverjának:

– Képzeld, tegnap leestem egy 10 méteres létráról...!

– És nem történt bajod?

– Áááá, az alsó fokán álltam!

Nagy farm

Két farmer beszélget:

– Az én farmom olyan nagy – dicsekszik az egyik –, hogy ha reggel elindulok az autóval, csak este érek a végére.

Mire a másik:

– Hajh, nekem is volt már ilyen rossz kocsim...

– Nagyon örülök, hogy meglátogattál, Sárika, de a törött lábamon ülsz!

– Biztosan nagyon izgatott – ma van az első nap az iskolában!

Mándy Iván

A villamos

(Részlet)

A FIÚ

A gangon álldogált.

A térdét belepréselte a gang rácsa közé. Az állát is megpróbálta beledugni. Sehogysikerült. Körülötte csönd. A délután csöndje. Mintha mindenki elköltözött volna az emeletekről meg a földszintről. A fiú magára maradt a házzal. Valósággal belezsibbadt ebbe a csöndbe, ahogy lenézett az udvarra.

Egyszerre csak bekanyarodott a villamos. Meghittén, otthonosan. Nem volt utasa. Se kalauza, se vezetője. Úgy jött, magányosan. Mint akinek már nincs több útja. Csak éppen még benéz ide, ebbe a Gyár utcai házba. Csak éppen még belátogat.

Átvágott az udvaron.

Eltűnt valahol a hátsó lépcsőházban. Nem volt ebben semmi különös. Annyi minden eltűnt abban a sötét hátsó lépcsőházban.

A fiú várt.

Majd csak feltűnik a villamos. Egy kicsit pihen, aztán majd előkerül. Akárcsak az utasai. Mert hát azért mégiscsak lehetnek utasai. Csak összehúzták magukat, hogy ne lehessen őket látni. Tréfára készülnek. Mindjárt kipukkan belőlük a nevetés, ahogy kiszaladnak. Nők fátyolban, tollas kalapban, végigrepülnek a gangon. Lányok kibontott hajjal. Jancsi! Jancsi! Lehajolnak hozzá, megcsókolják.

A fiú belekapaszkodott a rácsba.

Majd csak feltűnik valaki. És a villamos is előbújik onnan a sötétből. Ki tudja! Talán faképnél hagyta a vezetőt meg a kalauzt. Azok meg végigkutatják a várost. Minden-hova benéznek. Egy pillanat, és ide is berohannak. Izgatottan körülnéznek. Fölszólnak a fiúhoz.

– Nem láttál itt egy villamost?

Ő meg csak hallgat. Nem árulja el azt az öreg kocsit. Csak keressék! Ez most már az ő villamosa.

Nem tűnt fel se a kalauz, se a vezető. Senki se kereste a villamost. Az pedig egyszerűen nem bújít elő.

A fiú másnap délután is ott állt a gangon. Várt. A hátsó lépcsőházba valahogy nem mert benézni. Így hát csak várt délutánonként, ha magára maradt a házzal.

*

A reggelek! A villamos reggelei!

A villamos csöngetett. Csöppet se sürgetően. Inkább kedvesen, türelmesen. Kicsit elnézően. Jó, jó, azért nem kell így rohanni.

De ő rohant. Iskolatáskáját a hóna alá szorítva nyargalt a villamos felé. Fél kézzel a lecsúszott harisnyáját rángatta. Megvár! Meg kell, hogy várjon!

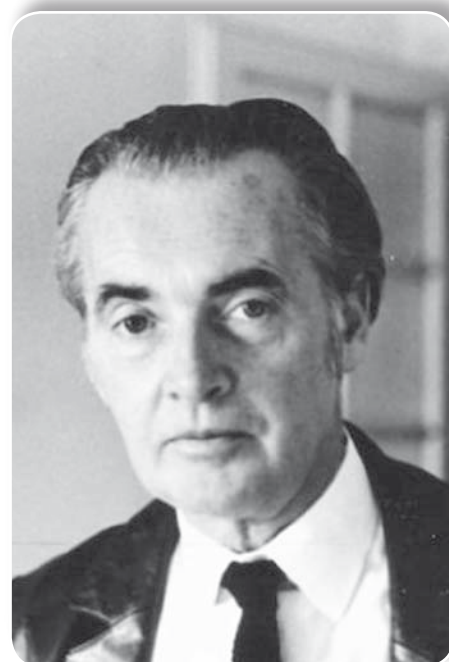
Felugrott a lépcsőre. Egy pillanatra lehunyt a szemét. Nem jutok fel! Egyszerűen lehetetlen! A könyvek mind kipotyognak. Könyvek és füzetek a síneken.

De akkor már fent volt. Orrát az üveghez nyomta. Visszanézett a sínekre. Az üres sínekre.

Beült egy sarokba. A lábát lógázta. Még az iskoláról is elfeledkezett. Mindenről. Nem volt más, csak ez a derűs reggel a villamos csilingelésével.

Éjszaka meg ott állt az ablaka alatt.

A fiú egyszerre csak felébredt. Az álom kilökte magából. És most úgy feküdt nyitott szemmel. Meg se próbálta lehunyni a szemét. Minek? Az álom már nem fogadja viszsza. Lépéseket hallott valahonnan. Ajtónyi-

korgást. Mintha nagyon lassan kihúznának egy fiókot, hogy aztán éppen olyan lassan visszatolják.

Csönd. Az éjszaka mélységes csöndje.

És akkor meglátta a villamost. Nem kelt fel az ágyból. Nem ment oda az ablakhoz. Még csak oldalt se fordította a fejét. Mégis látta azt a sápadt fényű kocsit, ahogy ott áll az ablak alatt. A vezető bundában, ormótlan csizmában felemeli ökölbe szorított kezét, mintha rá akarna vágni a csengőre. De úgy marad mozdulatlanul. A kalauz egy sarokban bóbiskol. Észre se veszi azt a sötét kabátos, szemüveges férfit. Az pedig olyan mereven nézi. Mélységes döbbenet az arcán. Miért állunk? Talán várunk valakire?

Igen... várnak valakire.

Felkelés! Öltözés a sötétben. Nem lehet villanyt gyújtani, kiszűrődik a fény. Átmenni

Kedves Olvasó Tanulók!

Van egy oldal az interneten: Villamos.Hu. Szépirodalmi lapjain villamos-történetek, villamos-élményt megidéző versek olvashatók. De nem is kell számunkra ez az oldal ahhoz, hogy a magyar és a vajdasági magyar irodalom legismertebb villamos-történeteit felidézzük. Kétségteljesen **Mándy Iván** (1918–1995) **A villamos** (1981) című kisregénye (ebből olvashattok egy részletet mai rovatunkban!) és Szethmári István (1954) **A villamos és más történetek** (1995) című novellákat és rövidtörténeteket tartalmazó könyve juthat eszükbe. A nagyvárosi ember világa jelenik meg a Mándy-szövegekben, a szabadkai múlt, a Kosztolányi- és a Csáth-opus hangulata és idézettsége jellemzi a Szatmári rövidprózáit. Mándy Iván prózaírása számotokra leginkább a Csutak-történetek, azaz négy gyermekregénye, és a belőle készült filmek révén lehet ismerős.

Nagyszerű irodalmi és interdiszciplináris áttörések képződhetnek meg előttek a Gyöngyhalász mai olvasmányai révén! Induljatok el ezen az úton az olvasásban!

Bence Erika

a szobán. Az előszobán. Leosonni a lépcsőn. Egy pillanatra megáll odalent az éjszakai vilamos mellett. Valaki leemeli a vaskorlátot. Felszállás!

Csakhogymeg se tudott mozdulni. Bénultan feküdt a sötétben. Közben látta, ahogy a szemüveges férfi feláll. Odamegy a kalauzhoz, megrázza a vállát. A kalauz hunyorogva fölnéz. Előremennek a vezetőhöz. Alig hallható suttogás. Megbeszélést tartanak. Egy éles hang válik ki a suttogásból. Felmegyek érte!

A szemüveges férfi leszáll a kocsiról. Elindul a ház felé. Felmegy a lépcsőn. Végig a gangon. A lakás ajtaja előtt megáll. Még vár. Még ad egy kis időt. Néhány perccet... legfeljebb néhány perccet! Rát teszi az ujját a csengőre!

Kalauzok járkálnak körbe-körbe odalent a sötét udvaron. Az éjszakai járatok kalauzai.

*

A délutánok. A villamos vasárnap délutánjai.

Ahogy futballmeccsre vitte a fiát. A lépcsőn lógva, valami olyan szédületben! Azt se tudta, hogy jutott fel. Hiszen már fűtőkben lógtak. Egy hátra ugrott fel? Elkapott egy vállat? Egy kart? Akárhogy is, de felkerült. Beleprésselve a tömegbe. Kabátok nehézsága. Benyomták egy zsebbe, dohány-szálak, törött gyufák közé. Egy rémületes ragacs zsebkendő. Forró lehelet csapódott az arcába, ahogy kibújt. Eszelős tekintet.

- Különjáratot kéne indítani!
- Majd éppen magának!
- Életveszély! Valóságos életveszély!
- Maradjon otthon!

Lebegtek a kabátszárnyak. Karok ölelték át a villamost, kétségbeesetten rátapadva.

Közben zengtek, kavartak a hangok.

– ...majd nézze meg a Ströck Albit ezen a délután!

- Mit akar maga a Ströck Albitól?
- Mondjak magának egy jobbszélsőt?

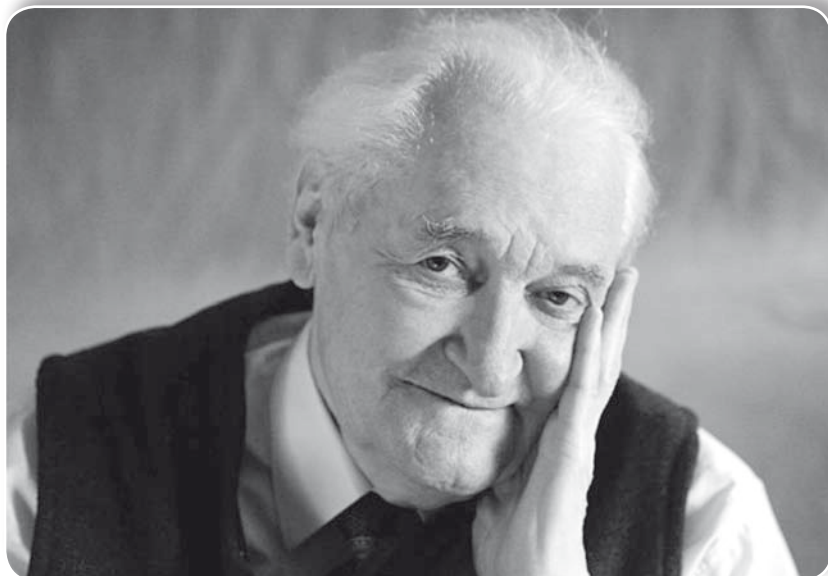
Ide figyeljen, én mondok magának egy jobbszélsőt!

– Maga nekem ne mondjon semmit!

Valahonnan a távolból feltűnt a tribün. Parányi folt a pályából.

A kerítés mellett futott a villamos. Megállt. Mintha egy kicsit megrázza volna magát, ahogy lepottyantotta a fiát.

Lefelé, fiatalúr!

Kányádi Sándor

Kuplé a vörös villamosról

avagy abroncs nyolc plusz két pótkerekre

holtvágányra dőcögött végül
a kopott vörös villamos
kalauz és vezető nélkül
dőcögött holtvágányra végül
a kopott vörös villamos

nem volt rakva virágos néppel
bezzeg amikor érkezett
bíborló színben sok beszéddel
meg volt rakva virágos néppel
bezzeg amikor érkezett

vöröslött de amint utólag
utólag minden kiderül
bíborát nem a pirkadó nap
vértől vereslett mint utólag
utólag minden kiderül

mint a görög tragédiában
belül történt mi megesett
a színen csak siránkozás van
mint a görög tragédiában
belül történt mi megesett

hát sic tranzit gloria mundi
a dicsőség így múlik el
honnan lehetett volna tudni
hogy sic tranzit gloria mundi
a dicsőség így múlik el

s így állunk ismét mint az ujjunk
sok hite-volt-nincs nincstelen
a magunk kárán kell tanulnunk
ismét itt állunk mint az ujjunk
sok hite-volt-nincs nincstelen

s tülekedünk egymásnak esve
ha jön a volt-már villamos
sárgára avagy zöldre festve
tülekedünk egymásnak esve
ha jön a volt-már villamos

félre ne értsd a dalom testvér
nem sirató csak szomorú
nem szeretném ha lépre mennél
félre ne értsd ismét/lem testvér
nem sirató csak szomorú

Mellékdal a pótkerekre

de holtvágányra dőcögött-e
vajon a veres villamos
eljárt-e az idő fölötté
és holtvágányra dőcögött-e
vajon a veres villamos

s nem lesz-e vajon visszatérte
boldog aki nem éri meg
halomra hálnak miatta s érte
most is s ha lenne visszatérte
boldog aki nem éri meg

1992

One Laptop Per Child, azaz OLPC – innen indult a netbookok sztorija. A Nicholas Negroponte nevével fémjelzett projekt a fejlődő országok gyerekeinek digitális felzárkóztatását tűzte ki célul, ám az ötlet – kicsi, olcsó, könnyen hordozható számítógép – annyira megtetszett a laptopgyártóknak, hogy lecsaptak rá. Így, noha a megálmodott 100 dolláros árat sosem sikerült elérni, a múlt évtized végén, 2007 és 2010 között igen csak felpörgött a notebookpiac: a kisméretű, korlátozott teljesítményű, de cserébe olcsó netbookokat sokan vették második számítógépnek.

Vége a netbookoknak? Erre az USA-ban már 2010 vége óta készülnek, hiszen ekkor ott már estek a netbookeladások. A webezésre – e-mailezésre, böngészésre, csevegésre – tervezett készülékek annak következtében kezdtek visszaszorulni, hogy feladatukat egészen jól ellátták. A többnyire Windows XP-vel, 1 GB-nyi memóriával, 7–10 colos kijelzővel és

Olcsó, kicsi, keveset fogyaszt – és halott. Halott?

Wi-Fi-vel bíró masinák szegmensét egy nagy rivális tarolta le.

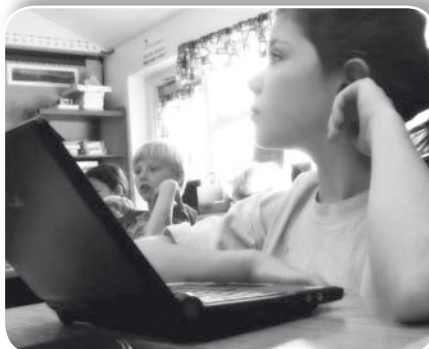
Napjainkban már csak vegetál a fejlett piac, amit jól jelez, hogy a Dell befejezte a netbookok értékesítését. A tabletekkel csúfosan befürdő HP egyetlen megmaradt modelljét újrapozícionálni készül: a Mini 1104 hamarosan az oktatási piacra távozik. Ez a trend általánosan jellemző: habár még mindig kaphatók a boltokban, újabb modellek már sokkal ritkábban érkeznek, mint akár két éve. Leginkább az Asus, az Eee PC-vel netbookörületet kirobbantató távol-keleti gyártó tartja magát, de riválisai már védekező pozíciót vettek fel.

2011 elején aztán Nyugat-Európában is lanyhulni kezdett a kereslet, követve az észak-amerikai trendeket. Napjainkra gyakorlatilag mindenhol ez a folyamat zajlik, a visszaszorulás különböző stádiumában járnak az egyes régiók. Egyetlen kivételt találunk csak, Dél-Amerikát. Itt még mindig növekedik a piac.

A netbookgyilkos: Talán mindenki előtt ismert már, kit/mit lehet felelőssé tenni a kis

gépek szegmensének döglődéséért. Természetesen, mint szinte minden esetben, itt sem csupán egyetlen tényezőre vezethető vissza a változás, de az tény, hogy leginkább a tabletek kannibalizálták a netbookpiacot. A táblagépek közül is elsősorban az Apple fejlesztette iPad tehető felelőssé: a jól összerakott, egyetlen hatalmas érintőkijelzőre kihelyezett masina közel ugyanazt kínálta, amit a netbookok, csak sokkal elegánsabb, kompaktabb és intuitívabb formában.

Ehhez persze az is hozzájárult, hogy a felhasználók felismerték a kisméretű kijelző korlátozott képességeit. Sokat hozzátett az is, hogy a netbookok alacsonyra kalibrált teljesítményét a „nagygépes” környezetről érkezők hosszú távon nem tolerálták. Akinek desktop PC-je vagy erősebb laptopja volt, azt igenis zavarta, hogy a rendszer újra „homokórázik”, így dollárjaival szavazva legközelebb már nem netbookba ruházott be.

Emellett a PC-piacon új trend kezdett kibontakozni: az Intel komoly összegeket ölt abba, hogy létrehozza az ultrabook kategóriát. A vékony, könnyű, hosszan használható masinák pedig már egy egészen más szegmensét alkotják a hordozható számítógépeknek: nem a mindenáron olcsóságra törekvő jegyében születtek meg, sőt. Míg a netbookok többsége 500 dollár alatt kellett magát, addig az ultrabookok között csak elvétve találunk olyan modellt, ami 1000 dollárnál olcsóbb. Fontos megemlíteni, hogy a netbookkategória öldöklő versenyhelyeztet hozott gyakorlatilag alig pár hónap alatt a gyártók körébe. Igen alacsony profitszint mellett kínálták gépeiket a vállalatok, így nagy haszonra ebből szert tenni az Asuson kívül nem sokan tudtak.

Noha a netbookok piaca valóban nem olyan élénk, mint 2-3 éve, a címben feltett kérdésre van válasz, méghozzá elég egyértelmű: közel sem haltak meg a kis gépek. Tulajdonképpen újrapozícionálás zajlik, vagyis inkább visszatérés az eredeti elgondoláshoz. Az OLPC által indított „laptopreform” végül lassan teljes mértékben az oktatási piacra koncentrált (lásd nemrég írásunkat a Lenovo sulikomputeréről), a fejlődő országok fiatalságának felzárkóztatásához járul majd hozzá. A gyökerekhez való visszatérést jelzi az is, hogy míg a fejlett piacokról teljesen kiszorulni látszik a kategória, a fejlődő világban van rá kereslet.

Igaz, ez már egy másik történet...

HOROSZKÓP

KOS

Meglehetősen sok energiát nyersz olyan emberektől, akik hasonlóan gondolkoznak, mint te. Lógj velük sulin kívül is! Ne figyelj a téged direkt irritáló személyre! Tegyéél úgy, mintha ott sem lenne! Valószínűleg örömet leli, ha látja, hogy milyen hatást vált ki belőled.

BIKA

Egészen alábbhagy koncentrációs képességed, és szorgalom szempontjából sem hozod a jól megszokott formád. Ám, ha tanácsot kell adnod, példaértékű vagy. Legyéél óvatos, de ne kapd fel a vizet lényegtelen dolgokon!

IKREK

Imárod, ha bizalmas információk birtokába jutsz, viszont a bizalomnak ára van: előbb-utóbb mindenki téged fog nyaggatni. A házimunkák kerülnek előtérbe, és te nem túl szívesen látsz hozzá a takarításhoz. Viszont, ha végeztél, nyugodtan elmehetsz szórakozni a barátaiddal.

RÁK

Szerencsére nincsenek túl nagy ígényeid és elérhetetlen vágyaid, úgyhogy jó eséllyel van a megvalósításukra. Ragyog az idő, és szeretnél egy kicsit kirándulni. A szerelem napjai ezek. Legyéél segítőkész, de ne menj bele nagyobb méretű spekulációba!

OROSZLÁN

Olyan az energiaszinted, mint egy hullámvasút: vagy pörögsz, vagy kis híján elalszol. Néha szükséged lehet egy-két társadra, hogy segítsen két lábbal a földön maradni. Ez a nagy esélyek és a változások ideje. Ha bele akarsz vágni valami új dologba, azt most tedd meg! Ne feledd, hogy, aki mer, az nyer!

SZŰZ

A hét elején jobban jársz, ha apróbb feladatokra fordítod az energiád. A nagyobb feladatokat hagyd meg a hét végére! Nehézségek üthetik fel fejüket több területen is. Ezek csak átmeneti gondok. A barátaiddal, szeretteiddel könnyedén megoldhatod őket, de szüksé van az együttműködésre.

MÉRLEG

Pozitív visszajelzést kapsz egy tanárod-tól, szülődtől vagy társadtól. Ez jó alapul szolgálhat, hogy jó viszonyt ápolj a jövőben – szükséged lesz rá! Egy jó barátod csodákat művelhet a lelkivilágoddal. Barátságos emberek társaságát élvezheted egész héten.

SKORPIÓ

Tökéletes az alkalom, hogy kicsit a rivaldafényben tündökölj. A környezetetben lévő inkább a háttérbe húzódnának, úgyhogy, ha bizonyítani szeretnél, itt az idő! A napokban jobb, ha elrejtet az igazságot. Így nem bántasz meg másokat. Később úgyis kibújik a szög a zsákból, de jelenleg ez a legjobb megoldás.

NYILAS

Készülj fel, hogy mások mulasztásait kell helyrehoznod a héten, de ne nagyon panaszkodj! A végén fáradozásaidért megkapod a neked járó elismerést. Ne menj fejfel a falnak! Ha valaki meg is dobogtatta a szívedet, ne bízz meg benne vakon! Adj időt az ismerkedésre, legyéél türelemmel.

BAK

Kicsit túlreagálsz a kritikát. Tartsd meg a hidegvéred, és ne hagyd, hogy mások felborítsák a lelki nyugalmad. Különben is, ki akarna ártani neked? A hízélgés mindenkit ledönt a lábáról. Ne csapd be magadat, a szerelemben egyedül az őszinte érzelmek számítanak.

VÍZÖNTŐ

Előzetes elképzeléseid szerint alakítod a hetet, amitől viszonylag jól haladnak a teendőid. Új lehetőség tárul eléd a hét vége felé. Nem szégyen az, ha minél több hasznot szeretnél húzni belőle. Ügyelj arra, hogy ne viselkedj túl naivan. Sokan rá szeretnének szedni, de jársz túl az eszükön!

HALAK

Mint valami személytelen robot, úgy kell dolgoznod a héten. Szerencsére később kiélheted a társas igényeid. Találkozhatasz egy olyan személlyel, akivel már régóta szeretted volna megismerkedni, és ennek nagyon örülsz. Ám, ha túl nagyok az elvárásaid, könnyen csalódhatsz.

Mit árul el a testünk?

Azzal, hogy az ember megtanult beszélni, elsajátította a hazudozás, megvezetés, csábítás képességét is. Egyetlen dolgot viszont elfelejtettünk megtanulni: attól még, hogy mondunk valamit, a testünk másról árulkodhat. A testet a természetes és őszinte viselkedésre találták ki, minden problémát jelez. Arra nincs felkészülve, hogy az ember nekiáll lódtítani, vagy elrejtteni valódi véleményét. Ilyenkor önálló életre kel, és nagyon gyorsan elárul bennünket.

Mi árulhat el minket?

Röviden összefoglalva: szinte minden. Az arc rezdülései, a kezünk, lábunk, a testtartásunk mind az igazi érzéseinkről, félelmeinkről árulkodnak. És van egy rossz hír: vannak, akik ezt olvasni is tudják.

Mire figyeljünk?

1. Távoltság – Figyeld meg, milyen messze ül tőled a másik. Ha több mint egy méter van köztetek, és valahányszor közelebb mennél, ő eltávolodik, az a bizalmatlanságát és az érdektelenségét jelezheti. Ha viszont nem távolodik el a közeledésedre sem, az épp az ellenkezőjét jelenti.

2. A fejtartás – Az enyhén félredöntött fej az érdeklődés jele. Ha beszéd közben

Szembeszéd

lehajtja a fejét, az több dolgot is jelenthet: szégyellős, rejteget valamit, vagy egyszerűen csak elgondolkodott.

3. A tekintet – Ha valaki folyamatosan elkapja a tekintetét, majd újra a szemedbe néz, valószínűleg hazudik. Azért nem képes folyamatosan a szemedben nézni, mert attól tart, azzal felfedi a titkát. Ha viszont tartja a szemkontaktust, az annak a jele, hogy érdeklődik irántad – kivéve persze, ha a tekintete üveges. Akkor elképzelhető, hogy nyitott szemmel alszik, amíg te beszélsz. Nem figyel rád az, aki – miközben beszélsz hozzá – egyáltalán nem néz a szemedbe, inkább csak nézelődik. A kitágult pupillák az érdeklődést jelentik.

4. Tükrözés – Hogy ez mi? Ha valaki megismétli, amit mondasz, esetleg utánozza a gesztusaidat, mimikádat, azt valószínűleg azért teszi, mert így jobban rögzülnek benne, amiket mondtál. Ez is biztos jele, hogy nem engedi el a füle mellett, amit mondasz.

5. A karok – Nem kell elmondanunk, mennyi mindenről árulkodnak a karok. Ha összefonja maga előtt a másikat, azzal védekező pozíciót vesz fel, és megpróbál mindent

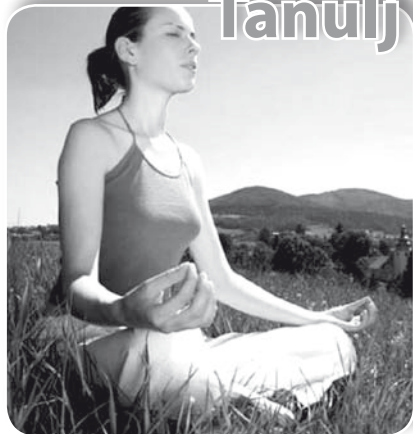

és mindenkit kizárni. Ilyenkor zárt kapukon dörömbölsz, hacsak meg nem tudod győzni arról, hogy megbízhat benned. Egy ökölbé szorított kezét bámulsz? Nincs mit magyarázni. Az illető enyhén szólva is agresszív, húzd meg magad. Ha tördeli a kezét, akkor izgatott, zavart, ideges. A csípőre tett kéz jelentheti a felelősségre vonást, az agressziót, vagy – a testtartástól is függ persze – a csábítást. Ha nyitott karokkal találkozol, biztos lehetsz benne, hogy a másik sem megütni, sem elmenekülni nem akar.

6. A haj – A női csábítás egyik legfontosabb fegyvere, de egyben árulkodó jel is. Azok a lányok, akik egy fiúval beszélgetve sokszor a hajukba túrnak, azt jelzik, hogy az illető nagyon vonzó. Persze, ha mindezt kapkodva, kicsit agresszívan teszik, akkor inkább az ellenkezőjéről van szó. Feszültséget és idegességet tükröz. A haj csavargatása bizonytalanságra is utalhat.

7. A lábak – Ha valaki rángatja a lábát, az ideges, türelmetlen vagy unatkozik. A keresztbe tett lábak általában elzárkózásra utalnak.

Tanulj meg meditálni!

A meditáció gyakorlása lehetővé teszi, hogy igazán megismerjük önmagunkat, hogy jobban megértsük életünk egyes szakaszait, és hogy a miértekre választ kapjunk.

Mi a cél?

A meditációkor arra törekszünk, hogy jobban megértsük, kik vagyunk tulajdonképpen. A meditáció célja, hogy megismerjük önmagunkat, fejlesszük tudatosságunkat, hogy mélyebben megtapasztalhassuk életünk minden szakaszát, azt teljesebbé, gazdagabbá téve.

Testi és szellemi felüdülés

A meditáció egyesíti a testet és a lelket. Megtanít pihenni, háborgó gondolatainkat csitítani, módszereivel lelki békét ad. Csök-

kenti a stresszt és a szorongást. A relaxált állapot különösen jó hatással van a szív működésre, szabályozza a pulzust, a tudatosabb testtartás és légzés pedig több energiát ad a mindennapokban. A gyakorlás fejleszti a koncentrációs képességet is.

Az ideális környezet

A meditációhoz a legjobb választás a csendes környezet. Keress egy egyszerű, rendezett, nyugodt helyet. Teremtsd meg a magad kis szigetét, a nyugalom oázisát. Persze mindig lesz valami zaj, de rendszeres gyakorlással előbb-utóbb képes leszel bárhol meditatív állapotba kerülni. Felemelő élményt nyújthat a szabadtérben való meditálás. Próbáld ki!

Lazítás

Először is meg kell tanulnod nyugodtnak lenni. Ez a testi nyugalommal kezdődik. Ül le a padlóra, egy párnára vagy egy székre egyenes gerinccel, csukott szemmel. Próbáld meg egyenesen tartani a hátad és a vállad. Találd meg a természetnednek, képességeidnek megfelelő testtartást. Tudatosan lazítsd el tested minden részét, képzeletedben haladj végig minden egyes területen. Ne siesd el a dolgot, élvezd, ahogy a feszültség elhagyja a tested.

Légzés

Ha a test már ellazult, kezd el megfigyelni a légzésedet. Figyeld meg légzés

közben a tüdőd mely részét használod. Az egyik kezdet tedd egy pillanatra a mellkasodra. Ha elsősorban a mellkas területe mozdul, a mellkasi légzést használod, viszont így képtelen leszel teljesen ellazulni. Engedd, hogy légzésedet elsősorban a rekeszizom mozgása irányítsa, tehát használd a jógában ismert hasi légzést. Ne szabályozd túl a légzést, és ne legyen erőltetett.

A gondolatok elengedése

A kezdeti gyakorlás során megtörténik, hogy ezrével száguldanak a gondolatok irányodba. Ez hátráltathatja a teljes ellazulást. Fontos, hogy ne reagálj gondolataid szövevényére, elég ha tudomásul veszed és elengeded azt. Gondolataid sodródása egy olyan folyamat, ami soha meg nem áll, de gyakorlással eltávolodhatsz tőle. Próbáld meg lelassítani áramlásukat.

A béke állapotában

A meditáció gyakorlása megteremti a test és tudat harmóniáját, helyreállítja a kibillent egyensúlyt. Lazulj el teljesen, és koncentrálj a légzésedre, kerüld közelebb a meditatív állapothoz. Amikor megjelennek a gondolatok, hagyd, hogy továbbhaladjanak, mint a felhők vonulása az égen. Ül nyugodtan, és figyeld a légzést. Minél gyakrabban éled át a csendet, annál inkább közelebb kerülsz a belső béke állapotához.

A mi korosztályunk

A mi korosztályunk életét gyökeresen megváltoztatta egy új találmány, új fogalom: a számítógép.

Nincs többé moziba járás, lecsökkent a televíziózás, a barátokkal való együttlét, játék a szabadban, kihalófélben az olvasás, a természetjárás... A számítógép előtt eltöltött idő nagysága az egekbe szökött. A gyerekek többsége nem információszerzés céljából ül le a gép elé, hanem játszik vagy az internetet használja az ismerősökkel való kapcsolattartásra.

Napjainkban a könyvtár fogalma is átalakulóban van: amíg a szüleim tanulóévei alatt egy öreg számítógép segített a rogyadozó polcokon sorakozó könyvek közötti eligazodásban, addig a kortársaimnak a modern komputer egész sora áll rendelkezésére, s egy pillanat alatt a világ bármely könyvtárában találhatják magukat: olvashatnak, böngészhetnek, keresgélhetnek...

Egyre kevesebb idő jut az olvasásra, csökken az olvasásévezet színvonala, egyre többen ülünk a képernyő előtt... Elektronikus háziállat szegődött mellénk, s pozitív és negatív hatásával együtt az emberiség megrontójává válik...

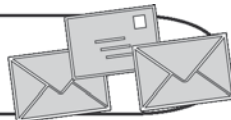
A könyvtáraknak a mi generációnk új feladatát ad: meg kell növelniük az emberek olvasási kedvét, fel kell kelteni a könyv iránti szeretetet...

Egy kisgyerek felelete erre: a könyvből ki lehet tépni a legfontosabb lapokat, az összes oldalt, a borítóját, vagy tönkretenni az egészet, de a számítógép kis helyen elfér, nem lehet ellopni, kárt tenni benne... A kortársaim szerint ez így jó, ha akarunk olvasunk, ha akarunk filmet nézzük meg a cselekményt, vagy már csak vázlat formájában keressük meg a szöveget a neten, de mi végtelenül örülünk korunk e nagy vívmányának...

A szüleink szerint sírni kellene, mert a kompiörülettel borzasztó korlátok közé zártuk magunkat, ők attól félnék, hogy a fegyver visszafelé fog elsülni...

**Sinkovics Tamás, 7.1 osztály,
Sever Đurkić iskola, Óbecse**

MIZUJS?

Az elmúlt hétvégén Moholon tartották meg az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke és az Oktatási Minisztérium által szervezett magyar nyelvi és nyelvhelyességi verseny észak-bánati körzeti döntőjét, melyen sikeresen szerepeltek a zentai diákok. A megmérettetésen hat tanuló kiváló eredményt felmutatva vívta ki magának a köztársasági döntőben való részvételt.

Az ötödikesek korosztályában harmadik helyezést ért el Horváth Edina (Emlékiskola, Mária Irén tanítványa). A hatodik osztályosok között első lett Krezsó Krisztián, második helyet ért el Horváth Káti Krisztina (mindketten az Emlékiskola tanulói, felkészítő tanáruk Kormányos Katona Gyöngyi). A hetedik osztályosok körében első helyezést ért el Nagy Abonyi Lúcia, második lett Mészáros Réka (az Emlékiskola tanulói, felkészítő tanáruk Kormányos Katona Gyöngyi), a harmadik helyen Juhász Vivien (Thurzó Lajos iskola, felkészítő tanára Pék Domonkos Ibolya) végzett. A köztársasági versenyt május 18-án, Szabadkán szervezik meg a Széchenyi István Általános Iskolában.

Az újvidéki Módszertani Központ közreműködésével tartották meg a budapesti Magyar Nyelvtudományi Társaság és az ELTE Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet által szervezett Simonyi Zsigmond helyesírási verseny tartományi selejtezőjét vasárnap, Újvidéken.

A Tisza menti körzeti versenyről továbbjutva érdemelték ki a részvételi lehetőséget a zentai diákok, akik ezen a megmérettetésen is sikeresen szerepeltek.

Harmadik helyezést ért el az Emlékiskola két tanulója, Katona Sára 5. és Terhes Balázs 8. osztályos tanuló, felkészítő tanáruk Mária Irén. Szintén az Emlékiskola két 6. osztályos tanulója, Katona Réka és Krezsó Krisztián a felmutatott eredmények és elért pontszámok alapján vívta ki magának a Kárpát-medencei helyesírási verseny döntőjében való részvételt, melyet május 24-én és 25-én szerveznek meg Budapesten. (Felkészítő tanárunk Kormányos K. Gyöngyi.)

Katona Réka, 6. osztály, Emlékiskola, Zenta

NEVEM: **Zemanko Edvard.**

BECENEVEM: Zümi.

HOROSZKÓPOM: Skorpió.

CÍMEM: 24430 Ada, Đura Jakšić u. 12.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 7. b.

OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Antal Melinda.

ALSÓS TANÍTÓM: Gergely Antal.

KEDVENC TANÁRAIM: Solymosi Éva, Antal Melinda.

AZ OSZTÁLY VEZETŐSÉGE: Elnök: Barna Júlia, titkár, Volford Dávid, pénztáros: Farkas Anett.

KEDVENC OSZTÁLYTÁRSAM: Boja Krisztofer.

KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, rajz, biológia.

AMI NEHEZEN MEGY: Német, szerb, angol.

KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN:

Vicckupac.

KEDVENC KÖNYVEM: Tüskevár.

HOBBIM: Foci.

KEDVENC FILMJEIM: Fűrész, Acc vagy kapsz.

KEDVENC SPORTJAIM: Kézilabda, foci.

KEDVENC EGYÜTTESEM: Skillet.

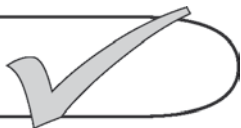
KEDVENC SZÍNÉSZEM, SZÍNÉSZNŐM: Sok van.

KEDVENC ITALOM: Coca-Cola.

AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Rántotta.

MI LESZEK, HA NAGY LESZEK?

Nem tudom.

Önértékelési teszt

1. Tíz vagy annál kevesebb szóban össze tudom foglalni, hogy mit akarok jelenleg.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

2. Csak pozitívan gondolok magamra és a céljaimra.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

3. Minden napom bizonyos részét azzal töltöm, hogy arról álmodozom, milyen is lehetne az életem.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

4. Egy problémához többféle lehetséges megoldást is szoktam találni.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

5. A tetteim összhangban állnak az elveimmel.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

6. Ötleimet mindig kipróbálom megbízható barátok egy csoportjának körében.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

7. Gyorsan döntök.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

8. Sok időmbe telik, hogy egy döntésen változtassak.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

9. Ha a fejembe vettem egy célt, semmi sem téríthet el tőle.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

10. Sikerral használom ösztönös megérzéseimet.

- a) Mindig.
- b) Néha.
- c) Soha.

Az, hogy mit tartogat számunkra a jövő, nem csupán a horoszkópunkon múlik, hanem a lelkünkön, hozzáállásunkon is. Hogy megtudd, mennyire vagy közel céljaid megvalósulásához, vizsgáld meg saját előfeltételezéseidet! Töltsd ki a tesztet! Minden „mindig” válaszáért egy pont, minden „néha” válaszáért két pont, és minden „soha” válaszáért három pont adható.

Értékelés

10–16 pont:

Gratulálunk! Te a legjobb úton vagy afelé, hogy megszerezd mindazt, amire vágysz. Ez a kategória azt jelzi, hogy többségében már ismered azokat a módszereket és elveket, amelyek eredményessé tesznek az életben, és alkalmazod is őket. Folytasd tovább ezt a remek munkát önmagaddal, és készülj fel arra, hogy mindent megszerezz.

17–23 pont:

Az emberek túlnyomó többsége ebbe a kategóriába sorolható. Úgy tűnik, te ösztönösen megteszed azt, ami a sikerek eléréséhez szükséges – legalábbis időnként. Próbáld meg tudatosítani az ösztönös módszereidet, és konkrét mederbe terelni őket. Igyekezz rájönni arra, hogy mit kell tenned sikereid érdekében, és hogy hogyan alkalmazhatnád ezeket az elveket következetesen.

24–30 pont:

Nehéz munka vár rád. De ne aggódj. Ha nem éreznél vágyat a sikerre, akkor nem töltötted volna ki a tesztet – és a vágyakozás az a biztos alap, amelyen a siker nyugszik. Lehetséges, hogy neked egy kicsit hosszabb ideig tart majd elsajátítani az alapelveket, de képes leszel rá. Tehát munkára fel! Kezdj bele minél hamarabb az önfejlesztésbe.

„Tizenkét éves lány vagyok. Már korábban is gondolkozta azon, hogy írok, de most jött el az ideje. Nagyon tetszik egy nálam másfél évvel idősebb fiú, de kiszámíthatatlanul viselkedik. Egyszer úgy csinál, mintha szeretne, egyszer meg úgy, mintha csak barátok lennénk. A táborban, ahol együtt voltunk, látszatra az első módon viselkedett. Biztatott, mindig felvidített. Kérlek, adj tanácsot! Már csak te vagy a reményem! A te véleményedtől függ, hogy lemondok-e róla?!

Ui.: Kérlek, sürgősen válaszolj!

SOS Love”

Válasz:

Kedves Segélykérő!

Nagyon elszomorítana, ha kiderülne, hogy a fiúval nem ápolod tovább a baráti kapcsolatot, csak azért, mert az én véleményemre vártál. A fiú, ugyanúgy mint te és még sok más serdülő is, igencsak kiszámíthatatlanul viselkedik, hisz nagy bennetek a bizonytalanság, a szorongás és a félelem. Sokszor nem tudjátok, hogy mit is akartok, mert kevereg-kavarog benneteket minden, és ha az egyik nap még bátrak voltatok, és kimutattátok, hogy szerelmesek vagytok valakibe, másnapra már megtörténik, hogy ennek az ellenkezőjét érzitek az adott személy iránt. Jó lenne, ha nem sietnéd el a dolgot. Szimpátia és barátság esetén ne láss többet a meglévőknél. Teret és időt kell hagyni magatoknak, hogy megismerjétek egymást, hogy kitisztuljon a kép, tulajdonképpen mi is van köztetek: szimpátia, flört, barátság, szerelem, ismeretség stb. Azt is tudnod kell, hogy a tábori környezet és az iskolai környezet (ahol gyakrabban találkoztok) nagyban különböznek egymástól. A táborban a hasonló érdeklődésű egyének vannak együtt, a hangulat oldottabb, közelebb kerültek egymáshoz. Az iskola pedig egy kicsit feszélyez is, hisz sok szempár figyel rátok, és készek arra, hogy elkezdjenek cikizni benneteket – ami nem valami kellemes élmény. Hogy mi jár a fiú fejében, azt csak ő tudja, de biztos, hogy nem szeretné, hogy mindenki rajta csámcsojjon. Addig is, míg ki nem derül, hogy mit is érez valójában irántad, legyél vele kedves, barátságos, ne viselkedj vele erőszakosan és rámenősen a nagyközönség előtt. Barátkozzatok, és az idő majd megadja a választ a kérdésedre, hogy le kell-e mondanod róla.

„Kedves Bizalmas!

Tizenkét éves fiú vagyok, van egy lány az osztályban, akivel szakítottam, de még mindig szeretem. Ő egy másik fiút szeret. Mit tegyek, hogy visszakaphassam? Kérlek, segíts!

Válasz:

Kedves XY!

Sajnos a lány már továbblépett, és egy másik fiú iránt érdeklődik. Itt te nem tehetsz sokat, mert az érzelmeket és érzéseket nem tudjuk parancsszóra előhívni és irányítani. Még egy ideig búslakodhatsz miatta, de ne húzódj be a csigaházadba, a sebeidet nyalogatni. Kösd le magad tanulással, olvasással, rendszeres mozgással, barátkozással, és meglátod, nemsokára már egy másik lány iránt fogsz igencsak érdeklődni. Megteheted még, ha van kedved hozzá, hogy mindent, amit érzel és gondolsz, leírod a naplódba. Ezzel többszörös haszonra teszel szert: gyakorolod a fogalmazást, fejlődik a fo-

galmazókészséged, az íráskészséged, és közben kiírod magadból a fájdalmadat, a dühödöt, a nagy szerelmedet stb. Így vezeted le a felgyülemlett feszültséget. Nem kell hozzá sok: egy füzet, egy golyóstoll és egy kis akarat. Még egy dologról ne feledkezz meg, az embereket nem birtokoljuk, nem adjuk és vesszük őket, ezért nem „szerezzük meg”, és nem „kaphatod vissza” őt, még ha sokszor így fejezzük is ki magunkat. Ha a lány már nem érdeklődik irántad, már nem vagy vonzó a számára, akkor el kell engedni őt, hogy menjen a maga útján. És te is menj tovább, mert még nagyon sok emberi kapcsolat vár rád, az érzelmek kavalkádja, amiben remélem, több lesz a pozitív, mint amilyen a szeretet és szerelem, és kevesebb a negatív érzelmek, mint amilyenek a bű és a bánat. De mindegyikre szükségünk van az életben.

„Kedves Bizi!

Tizenkét éves, ötödikes fiú vagyok. Nagyon tetszik nekem egy lány a másik osztályból, de én neki nem. Hogyan tudnám felkelteni az érdeklődését? Kérlek, segíts!

Jóker”

Válasz:

Kedves Jóker!

Azt hiszem, hogy nehéz dolgod lesz, ha annak a lánynak az érdeklődést akarod felkelteni, aki már valamilyen módon a tudomásodra adta, hogy te neki nem tetszel. De azért ne add fel! Legyél vele kedves, előzékeny, barátkozz vele és az osztálytársaival. Hogy kipattan-e köztetek a szikra, nagy kérdés, de biztos, hogy a baráti viselkedés csak előnyödre válhat. Ha viszont erőszakoskodsz, durván viselkedsz vele, trágár szavakkal illeted, mert elutasított, biztos, hogy nem fog kedvelni, és a többi lány sem fog bolondulni utánad. Ha mégsem pattan ki a szikra, ne búsulj, mert biztos, hogy nemsokára egy másik lány fog tetszeni, és más fogja megdobogtatni a szívedet.

„Kedves Bizalmas!

Van egy fiú az osztályomban, aki többször mondta, hogy tetszem neki, hogy szeret engem. A gondom az, hogy ő nekem egyáltalán nem tetszik. Már közöltem vele, hogy nem az esetem, de továbbra is állandóan hívogat, sms-eket küldözget, randira hív. Az osztálytársaim meg már egy ideje macerálnak miatta, és amikor elmegyek mellettük, odaszólnak, hogy: Szia, J.... csaja! Mit tegyek, hogy leszálljanak rólam?

Csoki”

Válasz:

Kedves Csoki!

Az egyik dolog, amit megtehetsz, hogy továbbra is mérgelődsz, és eszed magad, a fiú jelentkezései és az osztálytársak piszkálódásai miatt. A másik meg, hogy mosolyogsz és viccelődsz a számlájukra, és közben még egyszer beszélgetésre hívod a fiút, persze nem a nagyközönség elé. Mondd el neki, hogy nagyon értékeled az érdeklődését, de nem akarsz senkivel sem járni. Örölnél, ha barátok lehetnétek, de abba kell hagynia a telefonálást és az üzenetküldéseket. A piszkálódókat még ignorálhatod is, úgy tehetsz, mintha ott sem lennének, de ez szerintem ebben az esetben kevésbé lesz hatásos, mint a humorizálás. Ha ezek után is folytatja az üldözésedet, kérj segítséget a szüleidtől, az osztályfőnöködtől vagy más tanártól, akiben bizalmad van.

Lepketánc

Egyszer nagyon régen, Meseország kel-
lős közepén, volt egy csodás virágos rét,
ahol mindig nyár volt. Az ittlévő állatok,
növények legtöbbször boldogan és barátságban
élt egymással. Vidáman teltek a napok.

A virágos réten sok lepke is lakott, és min-
dennap csodás táncot lejtettek a rét tündére-
inek, akik hálából mézédess virágport szórtak
szét a levegőben. A lepkék olyan szépen tán-
coltak, hogy, aki látta őket, az elámult a cso-
dálkozástól.

De nem mindenkinek tetszett ez a véget
nem érő mulatozás. A mező szélén, ahol kezdő-
dik a sűrű erdő, lakott egy mérges gomba, akit
nagyon zavart a jókedvű vigadalom. Főleg ak-
kor gurult méregbe, amikor a lepkék fellibben-
tek, és ellejtették a lepketáncot. Ilyenkor dúlt-
fúlt és rikácsolt iszonyatos gombahangján:

– Ne zavarjatok! Ki nem állom, amikor ezek
a lepkék táncolnak. Múltkor is az egyik megsér-
tette a piros süvegemet. Újra kellett rajta feste-
ni a pöttyöket. Így nem lehet pihenni, ha min-
dig ricsajoztok körülöttem. Fontos személyiség
vagyok, és ha nem pihenem ki magamat, akkor
annak súlyos következményei lesznek.

A főtündér megígérte, hogy távolabb
mennek, és nem zavarják a mérges gombát.
Megkéri a pillangókat is, hogy ne repüljenek
a süvegére.

Látszólag a probléma meg is oldódott vol-
na, de a mérges gomba nem nyugodott. Újabb
és újabb panasszal fordult a főtündérhez:

– Igen hangosan suhognak a lepkék szár-
nyai. Idegesítenek. Tegnap is az egyik a fejem
fölött húzott el, és úgy megijedtem, hogy
majd kifordultam a földből.

– Mit tegyünk, ha arrafele vezet az út a virá-
gos rétre? Különben is, alig hallható a szárnyuk
suhogása. Éjszaka a szél jobban suhogtatja a
fák leveleit.

Óriási vita kerekedett ki az egészből. A
mérges gomba a legkülönbözőbb kifogások-
kal hozakodott elő. Nem akart belenyugodni,
hogy nincs igaza. Valójában az bántotta, hogy
nem tud táncolni. Ezt a közelben álló lila virág
árulta el a főtündérnek, amikor meglátogatta
a mérges gombát, hogy rendet tegyen az er-
dőszélén.

– Mit tegyünk? Mit tegyünk? – törte a fejét
a főtündér. – Hogyan tanítsuk meg a mérges
gombát táncolni? Talán, ha tudna, akkor nem
lenne olyan ellenséges a lepkékkel szemben.

Igazából a réten senki sem tudta a választ.
Mindenki csak hümmögött, vakargatta a fe-
jét. Pedig meg kell találni a megoldást, mert
nem lehet, hogy a mérges gomba állandóan
zsörtölödjön, még a végén agyvérzést kap
mégében.

A lepkék már napok óta nem mertek tán-
colni. Nem akarták még jobban felmérge-
síteni a gombát. De mindenki tudja, ha naponta
nem lejtene táncot, akkor idővel szárnyaik el-
gémberednek, és annyi erejük sem lesz, hogy
hazarepüljenek.

Szívesen megtanították volna a mérges
gombát táncolni, de gyöngék voltak ahhoz,
hogy felemeljék. Egyhelyben állva meg még-
sem lehet táncolni. Micsoda tánc lenne, ha a
gomba csak a kalapjával bólogatna? Valakinek
a levegőbe kellene emelni, és ameddig a tánc
tart, ott tartani, hogy legalább ő is érezze a
táncolás bűvöletét.

Ki legyen az? Ki legyen az? Ide most valaki
erős egyén kellene. Igazat megvallva a tündé-
reknek volt varázserejük, de azt csak végszük-
ségletben használhatták, és hamar elfogy, ha
táncra használják.

Ekkor az egyik kicsi lepkének, Pille Panni-
nak kitűnő ötlete támadt. Meg kellene kérni a
szél apót, hogy fújjon addig, amíg tart a tánc.
A légáramlat felemelhetné a mérges gombát,
és velük rophatná a táncot.

Mindenkinek tetszett Pille Panni javaslata
és a főtündér is támogatta. Gyorsan elszalad-
tak az erdőszélre, és előadták ötletüket. Először
a mérges gomba idegenkedett az ötlettől, azt
gondolta, hogy a lepkék rá akarják szedni, és
majd kinevetik. De amikor megjelent a főtün-
dér és a szél apó is, elgondolkodott a dolgon.
Talán nem is beszélnek bolondságot. Meg
kellene próbálni a táncot. Bizonyára jó érzés
lehet pörögni, szállni a levegőben, és a mező
lakóival örülni az életnek.

Végül kezet nyújtott, és elfogadta a segítséget.
Mindenki boldogan felsóhajtott, és megkönnyeb-
bült. Érezték, helyreállhat a béke, és megint min-
denki vidám lesz. Többé a mérges gomba nem fog
zsörtölödni, mert hiszen ezentúl ő is mindig tud
táncolni, csak meg kell kérni szél apót.

Így is lett. Az első pörgés után olyan vidám
lett a méregzsák, hogy ő kurjongatott leg-
hangosabban. Többé nem is hívták mérges
gombának, mert megszélidült, és erdő-mező
legvidámabb lakója lett.

Apáti Kovács Béla
(A képet Mária Lukács készítette)

ZSIBONGÓ

Tarts növényeket a szobádban!

Itt a tavasz! Kizöldültek a fák, a madarak csiripelnek, és az emberek is kezdenek elszakadni a melankóliától. Hogy lépést tartsunk a természettel, nem árt színesíteni szobánkat egy-két szép növényvel. Mindegy, hogy milyen növény, a lényeg, hogy megfelelő gondoskodást kapjon. Elég napfényt, vizet, esetleg tápoldatot.

Milyen növényt tartsak?

A kaktuszokat ritkán kell öntözni, és árnyékosabb helyen sem pusztulnak ki. Kevés fényt igényel a sárkányfa is, mely ha nem is virágaival, de zöld, illetve tarka színeivel

szép dísz lehet a szobádnak. Földjét azonban nem árt nedvesen tartani, ha azt akarod, hogy levelei szép zöldek maradjanak. Az orchideafélék igen elterjedtek, pedig régen nagy kincsnek számított ez az esőerdőből származó növény. Szín pompás virágait egész évben csodálhatod, csak arra kell ügyelni, hogy a szára vissza legyen vágva, miután elvirágzott. Viszonylag igénytelen, kevés öntözés szükséges. Hasonlóan számátalan féle színben létezik az afrikai ibolya is. A legjobb számára, ha az ablak közelében tartjuk, és alulról öntözzük, ugyanis a levelét ért víz barnás foltokat okozhat.

Nem csak lányoknak!

Természetesen virágokat nemcsak a lányok, hanem a fiúk is tarthatnak szobájukban. A természet kifejezetten nekik találta ki a találósan elnevezett „legényvirágot”, melynek nagyon szép, fényes levelei vannak, azonban félárnyékos helyen, kevés öntözéssel is virít.

Közismert az a mondás, hogy „aki a virágot szereti, az rossz ember nem lehet”. Nemhogy rossz ember, de rossz kedvű sem lehetsz, ha a szobádat szép növények díszítik. A közérzetünkre nagy hatással van a környezet, amiben élünk. A szobanövények szebbé tehetik környezetünket, javítva ezzel közérzetünket. Irány tehát a legközelebbi virágbolt vagy piac!

Tippek:

– Készítsd magad a kaspót egy téglaszű cserép, tempera és egy kevés kézügyesség segítségével. A natúr cserepet díszítheted szalvétával is. A szalvétáról leválasztod a színes réteget, és folyékony ragasztóval, valamint ecsettel a cserépre illesztetted.

– A virágokat érdemes nagytakarítások alkalmával lezuhanyozni, hogy leveleik újra szép fényesek legyenek.

– A leveleken lévő portól sörrel is megszabadulhatsz, ugyanis, ha lemosod vele a leveleket, szép fényesek lesznek tőle.

Mit jelképeznek a virágok?

Melyik virág a kedvenced? Melyik szerepelt az álmodban? Minden virágnak megvan a maga jelentése.

Árvácska – szelíd báj
Borostyán – hűség, barátság
Búzavirág – egyszerűség, naivitás
Citromvirág – hűség a szerelemben
Gardénia – titkos szerelem
Gyöngyvirág – vidám csilingelés, szeretet
Harangvirág – mindörökkön tartó imádat
Ibolya – remény, szerénység, megújulás
Írisz – remény
Kála – szépség
Liliom – tisztaság, de bódulat is
Lótusz – lélek, felülemelkedés
Margaréta – sugárzó erő
Mimóza – érzékenység
Napraforgó – sugárzás, nagyság, rajongás
Nárcisz – gondoskodás
Nefelejcs – igaz szerelem
Pipacs – heves, de mulandó fellobbanás, bódulat
Magnólia – természetesség
Mimóza – érzékenység
Nárcisz – önimádat
Nefelejcs – hűség

Orchidea – luxusvágy, tisztelet, szépség, finomság
Orgona – tavaszi áhítat, ártatlanság
Rózsa, piros – szerelem, szenvedély
Rózsa, fehér – tiszta szeretet, távolságtartás
Rózsa, rózsaszín – kecsesség
Rózsa, sárga – öröm, vidámság
Szegfű – szerénység; szeretet; elragadtatás; tiszta, mély szerelem
Tulipán – természetesség, játékoság, vidámság, szerelem, szerelmi vallomás
Viola – síríg tartó hűség

Egy kis virágillemtan

– Ha egy szál rózsát adunk valakinek, ügyeljünk rá, hogy az hosszú szárú legyen.

– 10 szál alatt páratlan számú szálból készíttessünk csokrot, 10 szál felett ez már mindegy.

– Ha férfinak köttetünk csokrot, sötétebb színű virágokból kérjük azt, vagy kérjünk különleges bombon- vagy zöldségcsokrot.

– Ha a virágot selyempapírba csomagoltattuk az üzletben, ezt illik levenni, mielőtt átadjuk a virágot.

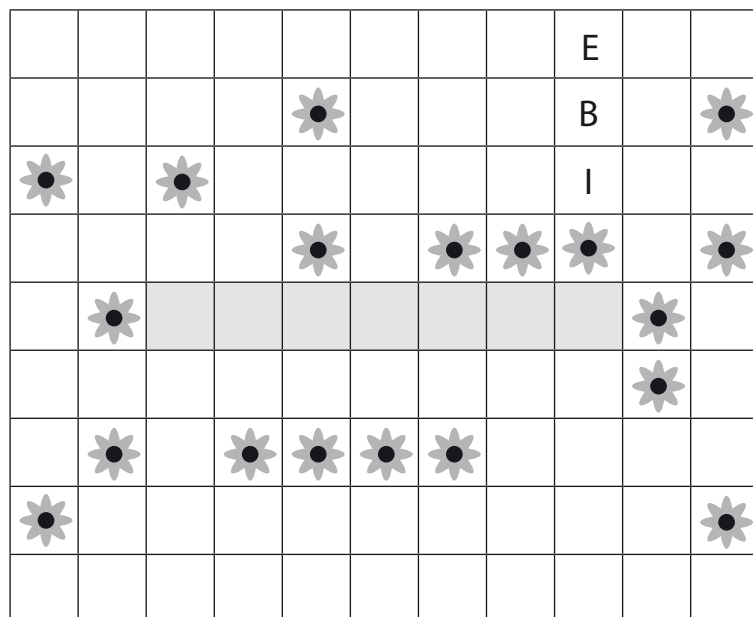
– A kapott virágot illik azonnal vízbe tenni – és természetesen ennek maga a virág is jobban örül, mint ha megfélekedünk róla.

A sárga lehet a nap, az öröm és a vidámság színe, de mások tarthatják az irigység színének is, így meg kell gondolnunk egy csokor sárga virág megvásárlása előtt, hogy jó ötlet-e egyáltalán. A legjobb lenne leszokni ezekről a furcsa „babonákról”, és felülkerekedni rajtuk. Hisz miért éreznénk kedvesünk szeretetét kevesebbnek, ha egy mezei virág-csokrot hoz, mint ha egy csokor vörös rózsát?

Ha nem szereted a vágott virágot, ajándékozz cserepeset. Szép és tartós is.

TARKA OLDAL

Berakós rejtvény

- A feleségem zongorázik, a fiam trombitál, a lányom hegedül.

- És te?

- ...

A választ megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rejtvenyrácsba.

Kétbetűsek: ÁÖ, ÉT, IS, RL, RÓ, SN, TA, TF, UÁ.

Hárombetűsek: EBI, KÉR, ÓSÁ, TOR, YLU.

Négybetűsek: LIBA, LÓVÉ, NOTA, SZÓR, VETŐ, ZOLI.

Ötbetűsek: ELÉBE, MIZUV, ÖCSID.

Hatbetűsek: BÉRENC, KALAND, LEGYŰR.

Nyolcbetűs: LEGURÍTÓ.

Kilencbetűsek: UNITÁRIUS, VÁRDARÓCI.

Tizenegy betűsek: BÁCSFÖLDVÁR, SZÉKELYKEVE.

Betűrejtvények

1

SZM SZM

2

$\frac{3}{4}$ EGOLM

3

P V
A Á

4

V A DOOO
KO

Skandináv rejtvény (18.)

A francia forradalom kimagasló alakja a világtörténelem egyetlen olyan politikai vezetője volt, aki a rejtvényben található melléknevet kapta.

RITKA NŐI NÉV	▼	LÁNGOL	▼	MAGÁRA VESZ FÜGGETLEN ÁLLAM OLASZ-ORSZÁGBAN	▼	TÁPLÁL	▼	FÖLDI ELLENTÉTE	▼	ROHAM, TÁMADÁS	▼	◆
	NEVELŐ		PEMZLI			NÉMA		EZ		NELLIKE		
▼		▼		▼		SZ		▼		▼		↘
O. C. HASZNÁLTA A FEGYVERET	▶		DÍSZNÖVÉNY (ÉK. F.)	▶				ELIT BETŰI TOJÁS NÉMETŰL	▶			
▼			ÜTNI KEZD	▼				▼		SÜLYMÉRTÉK		
										SZERZETES		
SUGÁR	▶	EGY	TERI BETŰI	▶	ADY ENDRE		ICUKA	▶	KIS IBOLYA			
FRANCIA FOLYÓ					AGY				NORVÉGIA ÉS Vatikán			
▶					▼				▼			
					THAIFÖLD MEGÁLLAPÍTTJA A SÜLYÁT		NÉMA KATALÁN			AUSZTRIA RÉGI ŰRMÉRTÉK	◆	FÉL ÖT
							50					MÁTKA
BÖR	▶	T. L. M.			ÉNEKELT SZÓCSKA RÁTONYI RÓBERT							
		LÉPHAF			▼							
		PÁL										
BÁNÁTI HELYSÉG	▶					BELGRÁDI HETILAP						
						EME			EKRÁN BETŰI			
									▼			
◆	↘											
							500					
									UNALMAS EMBER			

Keresztyszavak

			SZ	M	E			
			Á	Á	L			
			M	R	T			
V	E	T			Ő	G	É	P
S	Z	I		A		Ö	T	Ő
P	A	L	Ó			T	E	L
			G	S	L			
			É	A	T			
			P	L	E			

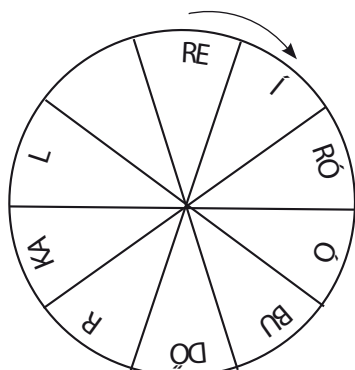
Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy minden vízszintes és függőleges sor értelmes legyen.

Ölelkező szavak

1	SZITA FÉK	2	MEZŐ BÓDÉ
3	SZAMÁR FOK	4	VILLANY BEFŐTT

Keress olyan szavakat, amelyekkel mind a felső, mind az alsó szóval értelmes szót alkothatsz.

Játék a betűkkel

Melyik két betű illik az utolsó körökbe?

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Lóugrásban

1	Á	E	K
	É	✱	R
	K	P	R

 2 | G | A | Á || | S | ✱ | O |
| | L | L | GY |

Közmondás

M . J . S . . S . . R . NY . T . R

Pótold a hiányzó magánhangzókat.

A 17. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Egész este állva hadonászott a vonóval.

Betűrejtvények

1. orgona, 2. gyöngyvirág, 3. gerbera, 4. sáfrány

Keresztyszavak

Vízszintesen: kapuzárás, szélsőjobb, elvi dolog

Függőlegesen: májusi eső, vesződés, lakájosan

Ölelkező szavak

1. tan, 2. cső, 3. víz, 4. madár

Körszámtan

60 – Az első számot megszorozzuk 2-vel, majd a kapott számhoz hozzáadunk 2-öt, és így folytatjuk.

Betűpótló

április

Virágos kerék

pünkösdi róza – minden 5. betűt kell összeolvasni.

A 16. skandináv rejtvény megfejtése:

ISTENEM, ÉN NAGYON SZERETLEK, ÉN SZÍVE LENNÉK
A SZÍVEDNEK.

Csak logikusan

15	7	5	37	2	14	23	9
11		21		8			

A hármas számcsoportokban levő számok egy bizonyos logikai elgondolást követnek. Ha ezt felismered, írd be a kereset számot az üres négyzetbe.

Attila, a hunok csillaga

Írta: Kiss Ferenc
Rajzolta: Fazekas Attila

39

II. THEODOSIUS 450 NYARÁN SZENDERÜLT JOBBLETRE. ÁJTATOS NŐVÉRE, PULCHERIA A VASKEZŐ MARCIANUS TÁBORNOKKAL KÖTÖTT ÉRDEKHAZASSÁGOT, AKI HÁTBA TÁMADTA A NYUGATI HADJÁRAT MIATT VÉDELLENNE VÁLT HUNNIÁT.

AZ ELLENSEG TORT UL AZ OTT-HONODBAN!

NEM FUTHATOK HAZA SZÉGYENSZEMRE!

SORRA JÖNNEK A NYUGATI NÉPEK, HOGY LESZÁMOLJANAK A HUN HŐDÍTŐKKAL. AZ ALÁNOK, A BURGUNDOK, A FRANKOK. MINDEGYIK RÓMA OLDALÁN HADAKOZHAT.

KORA DÉLUTÁN FELRIKOLTANAK A HARCBA HÍVÓ KÜRTÖK. SOKSZÁZEZER TOROK ÜVÖLT AZ ISTENSÉGIT. ÁTILÁ ELLŐVI ZENGE NYÍLVESZÉJÉT, JELT ADVA A HARCRA, ÉS A KÉT SÉREG ÖSSZECSAP.

40

SZELVÉSZKÉNT SZÁGULDEL A HUN LOVASSÁG A RÓMAI HADSOROK ELŐTT. FELELMETES NYÍLVÁZOPORUK CÉLJA, KITAPOGATNI AZ ELLENSEG GYÖNGE PONTJAIT.

ÁZUTÁN A KÉT SZÁRNY ROPPAN EGYMÁSBAK. AZ OSZTROGÓTOK ELSZÁNT INDLATTAL IRTJAK A VIZIGÓTOKAT. TESTVÉR TESTVÉR ELLEN HARCOL A GATALAUNUMI SÍKON.

DE TRE IS KEMÉNYEN OSZTOGATJA A CSAPÁSOKAT, AMIKOR EGY NYÍLVESZŐ HOMLOKÁBA FÜRODIK.

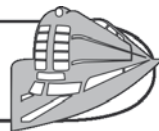

EGY PILLANATRA MEGHÚG, DE ÁZTÁN MEGRAGADJA A NYÍLVESZŐ KÍLLÓ TOLLAS VÉGÉT ÉS LETÖRI.

DICSŐSÉG A SZÁSZOK ISTENÉNEK!

(Folytatjuk)

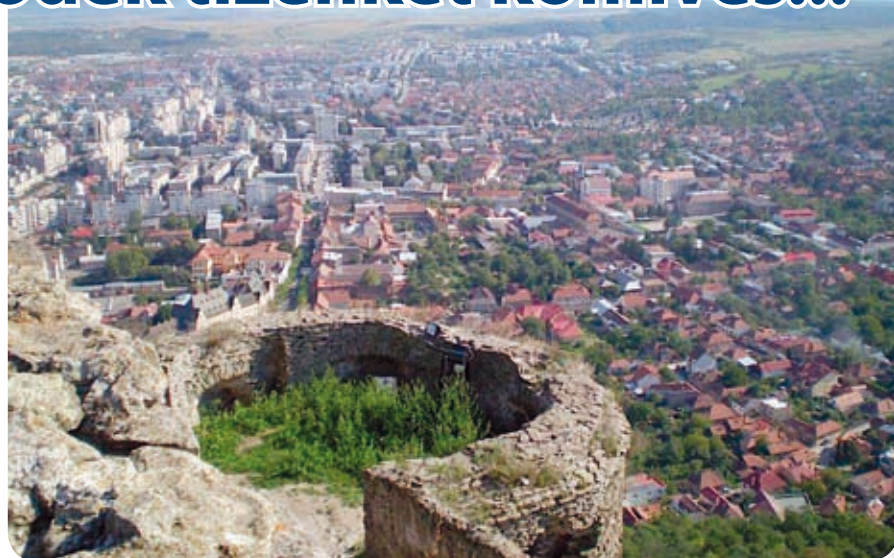

„Összetanakodék tizenkét kőműves...”

A zért számít közhelyes választásnak írásom címe, mert nincs olyan ember, aki Déva váráról szólva ne a közismert népballadához fordulna címötletért. Viszont épp ezért igazolt válsztás is; mert az meg mi-féle dolog volna, nem a ballada lényege felől megközelíteni Déva történetét. Nem is megy az ember oda másért.

A Maros folyó mentén, az Erdélybe vezető úton érkezünk a ma 150 ezer lakost számláló megyei jogú városba, amely felett, a Várhegyen, 250 méter magasan helyezkedik el a 13. században épült, a történelem folyamán sokszor (tatár, török, kun, móc, német, székely, magyar [kuruc, labanc] és más hadak által) lerombolt, majd uralkodók (IV. Béla király, I. Ferenc császár) és főurak (Hunyadi János, Szapolyai János, Bethlen Gábor, Bocskai István) által újjáépített vár. A 20. században sokáig várt felújításra, állt senki által sem tisztelt romos állapotban: egy kiépítetlen, nehezen megközelíthető szerpentin út vezetett fel, s másfél évtizeddel ezelőtt, amikor először jártam ott: senki – a románok kívül – semmilyen nyelven sem volt hajlandó velünk beszélni és közreműködni a városban. Ehhez képest ma gyökeresen megváltozott a helyzet: 2008-tól kezdődően nagyarányú felújítási munkálatok folynak a várban, csodálatos, panorámás felvonó (sikló) visz fel a hegycsúcsra, színház működik a várudvarban, és a pénztárnál, a felvonót működtető személyzet körében, a szuvenírboltokban magyarul beszélő alkalmazottak is vannak. Végre. Hiszen egyértelmű és logikus. Az odalátogató turisták többsége a magyar kultúrtörténeti örökség emblematisztikus helyére kíváncsi; magyar.

A vár – a Kőműves Kelemenné történetét megörökítő balladai idők után is – többször volt véres események és tragédiák színhelye. Itt raboskodott Izabella királyné parancsára Dobó István egri hős, itt volt vártömlőben és halt meg Dávid Ferenc, Erdély első unitárius püspöke, de kegyetlenkedett itt a rémként

ismert Basta osztrák tábornok is a 17. században, harcoltak itt labancok és kurucok egymás ellen, az 1848-as forradalom idején a lőszerraktár felrobbanása nagy rombolást végzett, és számos emberáldozatot követelt.

Első említése 1269-ből való, Dewa alakban. Német neve 1421-ben Denburg. 1808-ban románul Gjevá, németül Diemrich. A vár nevének eredete vitatott. Több verzió is ismert. Egyesek szerint a szláv deva (lány) szóból ered, s összefügg a falba épített asszony balladai történetével. Más értelmezés szerint a dák dava (vár) szó rejlik az elnevezésben, míg ismét mások türk eredetű ómagyar személynévnek tartják. Sőt, vannak, akik a mitikus világértelmezés dévjait (rossz tündéreit) ismerték fel a névalakban.

A falba épített asszony története csodálatos legenda. Valóságalapja talán annyi, hogy emberi eredetű hamut és vért kevertek (keverhettek) az alapzatba, alapanyagba áldozatként azokban az időkben, amikor az építészeti statikai számítások még meglehetősen kezdetlegesek voltak. Mindenesetre megrázó és rémes történet. Nagyszerű irodalmi és kultúr-történeti élmény.

A Déva vára története tágabb értelemben (Vajdahunyad térségi közelsége okán is) összefügg Drakula gróf legendájával – van is a történetre utaló emléktárgyból sokféle a boltokban, meg – élőknek ható – művipera minden lehetséges színben. A viperaveszélyre ugyanis számos többnyelvű felirat figyelmeztet a várban. Ami bizonyára valós veszély. Na de nem annyira, miként az képzeletünkben megképződik. Nem kell pl. kerülgetni őket, menekülni tőlük az úton: mi több, rejtőzve élnek a kövek között. (Valamelyikünk éppen meg is jegyezte, miszerint ezzel még a rendszabályokat be nem tartó, primitív turistákat is kordában tartják: ki meri a nyilvános toalettet megkerülni?)

A várból letekintve csodálatos a látvány. Panorámakép szecessziós régi városnegyeddel és panellakás-rengeteggel. Egyszerre fel-emelő és szívszorogató. A szocialista időkben megsemmisíthetetlen történeti örökség és emlékezet, másrészt a döbbenet: milyen emberi agy találta ki azt, hogy rosszul épített, embertelen, szürke, beton toronyházakban élni lehet?

Bence Erika

Ami a csapból is folyik

Ha valakinek kételyei lennének leszögezzük: az egyik napról a másikra világsztárrá kinevezett brazil szépfű, Michel Teló nem a saját számával hódította meg a világot. Igaz, nem is állította soha, hogy saját szerzeményről van szó, viszont sem az eredetije, sem megannyi eddigi átdolgozása nem lett annyira híres, mint az Ai Se Eu Te Pego Teló-féle változat. Ez pedig nem semmi. A dalt a számunkra névtelen Sharon Acioly és Antônio Dyggs jegyzi, és elsőként a számunkra még mindig ismeretlen Os Meninos de Seu Zeh dolgozta fel, Dyggs koordinálásával.

Az azóta világhírűvé vált koreográfiát sem Michel Teló találta ki. A Cangaia de Jegue nevű brazil csapat is átdolgozta a dalt, videójukon már a jellegzetes tánc is hangsúlyosabb szerepet kap, ez azonban még mindig kevés volt a világhírnévhez. Azóta sok brazil együttes gondolta úgy, hogy érdemes ezzel a dallal foglalkozni, a Garota Safada, az Arreio de Ouro, az Estakazero, a Forró Sacode és a Saia Rodada is elkészítette a saját változatát. Az igazi áttörés mégis csak 2011-ben jött el, amikor Michel Teló nyúlt hozzá. Ki tudja miért, de ő igazán populárisná tudta tenni. Olyannyira, hogy az angol nyelvű verziója is elkészült.

Egyébként ez az eset egyáltalán nem egyedül. Ha jobban megnézzük a zenetörténelemben gyakran előfordult, hogy az eredeti számra nem figyeltek fel, és csak évekkel később, más előadásában vált híressé. Ilyen például Joan Jett: I Love Rock'n'roll, vagy Blondie: The Tide is High zeneszáma. Egyik a hetvenes, míg másik a hatvanas években jelent meg, de igazán csak a nyolcvanas években robbantak. Vagy az I Will Always Love You, amit Whitney Houston tett halhatatlanná, pedig eredetileg Dolly Parton írta és énekelt.

Ki ez a fickó?

Michel Teló 1981. január 21-én született Medianeira városban, Brazíliában. Tizenkét éves korától zongorázik, és öt évig harmonikázni tanult. Teló tizenhat évesen meghívást kapott a Grupo Tradição zenekarba, amelynek 2008-ig tagja volt. Hírnévre a zenekar dalaival tett szert, amelyek azokban az időkben vezették az ottani toplistákat. Amikor Teló elhagyta az együttest, tettét más tagok is követték, állítólag Michel távozása után nem volt meg a bizalom a többiek között. Akárhogyan is, Teló szólókarrierje sikeres lett, és több slágert is készített, amelyek hazájában igen népszerűek lettek. Ebben az időszakban ismerte meg és vette feleségül rajongóját, a fogorvosként dolgozó Ana Carolina Lagót. Három év együtt járás, majd három év házasság után a pár vé-

gül hivatalosan is elvált, állítólag a Teló életmódjával járó stressz, az állandó turnézások miatt. Habár az énekes sokáig titkolta, hogy baj lenne, az asszony végül kiállt a nyilvánosság elé, és bejelentette a válást.

A Jaj, ha elkaplak, azaz Ai Se Eu Te Pego egyelőre az egyetlen világszlágere, 2011-ben jelent meg. A dal a focistákat is megihlette: erre lejtének győzelmi örömtáncot, ami valószínűs divat lett. Cristiano Ronaldo táncolt erre a számra Marcelo Vieira gólját követő örömben. Ezt a táncot lejtette André Santos egy másik meccsen az Arzenál egyenlítő góljánál. Adrian Mierzejewski is erre táncolt, amikor Pawel Brozek gólt lőtt a magyar-lengyel barátságos mérkőzésen, 2011 novemberében. Neymar a Santos FC brazil csapat sztárfocistája pedig kimondottan jó barátságot ápol az énekesrel, olyannyira, hogy olykor együtt lépnek fel. Természetesen nemcsak a focisták, a nők is odáig vannak Michel Telóért, aki miatt jelentősen nőtt a féltékeny férfiak száma.

Mit dalol a fél világ?

Először is: a „szívós szemű Márta” nem a dal fonetikus fordítása, csak egy kis poénkodás. Másodszor: egy dalnak nem kell feltétlenül mély mondanivalóval szolgálnia ahhoz, hogy világszláger legyen belőle. Elég egy bugyuta szöveg, egy kellően charmos férfi, és egy bárhol, bármikor felismerhető dallam, ami néha úgy kísérti az embert, hogy még álmában sem szabadul tőle. Egyébként pedig minden generációnak megvolt a maga kísértődallama, gondoljunk csak a Lambadára.

Összeállította: L. M.

Michel Teló

Ai se eu te pego

Nossa, nossa
Assim você me mata
Ai, se eu te pego,
Ai, ai, se eu te pego

Delícia, delícia
Assim você me mata
Ai, se eu te pego
Ai, ai, se eu te pego

Sábado na balada
A galera começou a dançar
E passou a menina mais linda
Tomei coragem e comecei a falar

Nossa, nossa
Assim você me mata
Ai, se eu te pego
Ai, ai se eu te pego

Delícia, delícia
Assim você me mata
Ai, se eu te pego
Ai, ai, se eu te pego

Jaj ha elkaplak

A francba, a francba
Így fogsz megölni,
Jaj ha elkaplak
Jaj jaj ha elkaplak

Gyönyörű, gyönyörű
A szavaid megölnék
Jaj ha elkaplak
Jaj jaj ha elkaplak

Szombat este a diszkóban
Mindenki táncolni kezdett
Mellettem ment el a legszebb lány
Bátorságot merítettem és hozzá szóltam

A francba, a francba
Így fogsz megölni
Jaj ha elkaplak
Jaj jaj ha elkaplak

Gyönyörű, gyönyörű
A szavaid megölnék
Jaj ha elkaplak
Jaj jaj ha elkaplak

Adele

poszterét Varnyú Adél kérésére közöljük

Adele Laurie Blue Adkins (London, 1988. május 5.) ismertebb nevén Adele nyolcszoros Grammy-díjas angol énekesnő, zeneszerző.

Négyéves korában ismerkedett meg a zene alapjaival, ekkor énekelni kezdett. Első dalát, a Hometown Gloryt tizenhat éves korában írta. Zenei tanulmányait a híres BRIT Schoolban végezte, amit 2006 májusában fejezett be. Ugyanott, ahol korábban Leona Lewis, Katie Melua, Kate Nash, a The Kooks tagjai és Amy Winehouse is tanultak; Lewis az osztálytársa volt.

Egy iskolai projekt keretein belül felvett egy háromdalos demót, melyet egyik barátja feltöltött a MySpace-re, ahol hatalmas sikere lett a hallgatók körében. Ezek után futott be egy ajánlat az XL lemezkiadótól. Habár eleinte voltak kétségei a kiadóval szemben, de menedzsere, Jonathan Dickins szava és kedvenc előadója, Jamie T

ottléte elégnek bizonyult ahhoz, hogy 2006 szeptemberében ő is leszerződjön a kiadóval.

Adele debütáló dala, a Hometown Glory 2007 októberében jelent meg. Ez a dal meghozta neki az áttörést: megkapta a BRIT Awardson a Kritikusok díját, és elnyerte a BBC szavazásán a 2008 hangja címet. Második dala, a Chasing Pavements pedig olyannyira sikeresnek bizonyult, hogy a brit kislemezlistán a második helyig jutott.

2012 januárjában a Grammy-díjátadón a következő kategóriákban lett nyertes: az év felvétele (Rolling in the Deep), az év albuma (21), az év dala (Rolling in the Deep), a legjobb szóló popelőadás (Someone Like You), legjobb vokális popalbum (21), legjobb rövid formátumú videoklip (Rolling in the Deep), összesen hat Grammy-díjat nyert.

Első nagylemeze, a 19 2008. január 28-án jelent meg. Kezdeként rögtön a brit albumeladási lista élén találhatta magát. 2008 márciusában szerződést kötött a Columbia lemezkiadóval, így az album 2008. június 20-án Amerikában is megjelent.

2009-ben, az 51. Grammy-gálán ő nyerte a Legjobb új előadó és a legjobb női popvokál kategóriát. 2010-ben ismét Grammyre jelölték a legjobb női popvokál kategóriában, de a díjat Beyoncé nyerte meg.

Adele második albuma, a 21 2011. január 24-én jelent meg az Egyesült Királyságban és Európa nagy részén, február 22-én pedig Észak-Amerikában. Az album és a Someone Like You című szám azonnal a brit toplistára lépett. A három évvel korábbi albuma pedig feljött a második helyre. Ezzel Adele lett a The Beatles óta az első olyan előadó, akinek az angol listákon 2 top 5-ös albuma és slágere is van egyszerre. Az album az Egyesült Államokban is az első helyen debütált, 352 000 példányt adtak el belőle. 2011 májusában a Rolling in the Deep felkerült a Billboard Hot 100 élére, és több hétig vezette a listát.

2011. március 21-én kezdte el Adele Live nevű turnéját. A hatvanhat állomásos körút során Európa több országában, Amerikában és Kanadában is koncertezett.

Dawson és a gyerekek

James Van Der Beek immár másodszorra élheti át, hogy milyen apává válni. Sokakat meglepett, amikor két évvel ezelőtt elhagyta a feleségét, és szinte azonnal oltár elé vezette Kimberly Brookot. A Dawson és a haverok egykori főszereplője viszont úgy tűnik, hogy a lehető legjobb döntést hozta, hiszen Kim már a második csemetével ajándékozta meg azóta. A kisfiú teljesen egészséges, és óriási boldogságot hozott a családjába. A pici nevét a büszke papa nem kötötte azonnal a világ orrára, azután kiderült, hogy Joshuának nevezik el. Egyébként Van Der Beekék első gyereke Olivia, másfél éve született, egy hónappal a szülei házasságkötését követően.

Dicséri a feltörekvőket

Britney Spears egy interjúban elemezte az aktuális brit popszínt. Elmondása szerint nagyon izgalmas, hiszen Adele és Jessie J elég erősen diktálják a színvonalat. Hozzátette, hogy még neki is nagyon ki kell tennie magát a fellépésein, ha nem szeretne túlságosan lemaradni. A popsztár ezt pozitívnak értékelte, szerinte nagyon jó, ha a feltörekvő előadók ilyen tehetségesek. Inspirálják őt, és másokat is, hogy keményebben dolgozzanak, az így kialakult versenyhelyzetnek köszönhetően pedig egyre jobb produkciók jönnek létre. Britney szerint tehát a zenekészítés szempontjából nagyon jó ez az időszak.

A tavaszi szünetben alkalmunk nyílt, Horváth Vilmának és nekem, hogy a szüleinket elkísérjük egy tanulmányútra. Magyarországon és Ausztriában jártunk. Amíg anyuék Sopronban lefoglalták a munkafeladatokat, addig mi Vilma apukájával bejártuk a környéket. Voltunk a nagycenki Széchenyi-kastélyban, ahol megnéztük gróf Széchenyi István mauzóleumát, a kastélymúzeumban pedig olvastunk róla. Megtutudtuk, hogy ő volt a „Legnagyobb Magyar” a történelemben. A következő látnivaló a fertődi Esterházy-kastély volt, viszont a legerdekesebbnek a fertőrákosi pellengér bizonyult. A pellengérre állítás egy középkori büntetés volt, a pellengér pedig egy oszlop, ahova kikötötték a bűnösöket. Tibi bácsi ki is kötöztetett bennünket, de nem igazából. A nap fénypontja a soproni csokigyár volt, ahol gyerekpezsgőt ittunk, és amikor végül kiléptünk a gyárkapun, úgy hittük, hogy két

Sopronban és Bécsben

hélig rá nem nézünk egy darab csokira sem. De nem így lett.

Délután anyuék is velünk jöttek, megnéztük a Páneurópai Piknik emlékhelyet, amelyről a szüleink elmondták, hogy ez az a hely, ahol régen, amikor nem lehetett átmenni a határon, az elkeseredett tömeg először tört át Nyugatra. Ez 1989-ben volt. Sok képet néztünk meg róla, és Vilmával megmásztuk az emléksobrot. Átugrottunk egy időre Burgenlandba is. Láttuk a Fertő-tó ottani részét: Neusiedler See-nek hívják. Majdnem megbüntetett bennünket a rendőrség, mert az én övem nem volt becsatolva. Voltunk Rustban, egy kisvárosban, ahol nagyon szép és régi (középkori) a belváros, és 75 gólyafészek található a házak kéményein. Elmentünk még Kismartonba, ahol ugyancsak áll egy híres Esterházy-kastély. Itt kipróbáltuk, milyen lehet mozulatlanul állni az őrbódében, és sétáltunk a belvárosi korzón. Egy kis szidást is kaptunk Vilmával, mert állandóan, hátrafelé mentünk. Sopron belvárosa is nagyon tetszett. Régi, felújított házak sorakoznak. Ki kellett próbálni a híres soproni sörözőket is. Igaz, hogy van alkoholmentes sör is, de mi Vilmával inkább szörpöt ittunk.

Másnap Bécsbe utaztunk. A városban csak rövid sétát tettünk, majd bementünk a Schönbrunnba, azaz a császári palotába. Hatalmas. A többemeletes kastély 44 szobája látogatható. Egy készüléket kaptunk, amelybe beütöttük a megfelelő kódokat, és egy hang elmesélte magyarul, hogy abban a szobában

mi történt. Mária Terézia császárnőnek még a fogpiszkálója is aranyból volt. Eltévedtünk a kertben, a labirintusban. A labirintus közepén érdekes szerkezetek vannak: például át kell ugrálni a vizet spriccelő akadályokat, ha nem akarunk vizezek lenni. Földmentünk a lugas panorámakilátójába is, és megmásztuk a hegyet a Glorietta-épületig, ahol ugyancsak sok lépcsőn jutottunk föl a kilátóba. Csodás látvány volt. Nagyon elfáradtunk. Majdnem sírtunk a fáradtságtól.

Egy kis szülői segítséggel írta:
Zámbó Illés, 4. osztály,
József Attila iskola, Bácskertes
és Horváth Vilma, 1.3 osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szenttamás

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

☎ (024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

65 éves a Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (lapfajlagdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvoda Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. megbízott igazgatója: **Bordás Győző** ■ A Magyar Szó napilap megbízott főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Károls Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztojánovity Livia, Tomán Mária, T Barácius Zoltán ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyósámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szek@jopajtas.info ■